

NORGES
IDRETTSFORBUND
Hordaland idrettskrets

RAPPORT 2014-2015

HORDALAND IDRETTSKRETS

IDRETTSKRETSSTYRETS BERETNING

1. JANUAR 2014 – 31. DESEMBER 2015

Kretsstyret

Leder

Helge Johnsen
Ask Fotball

Nestleder

Ruth Grung
IL Sandviken

Styremedlem

Gunn H. Knudsen
Mathopen IL

Styremedlem

Bjørn Ove Myking
Hordabø IL

Styremedlem

Gunn Berit Lunde Aarvik
Bulken IL

Styremedlem

Terje Valen
Flaktveit IK

1. varamedlem

Gjertrud Østervold Toft
Sund Sportsklubb

2. varamedlem

Steinar Kvinge
Årstad IL

Ansattes representant

(valgt av de ansatte – uten stemmerett)

Anne-Kristine Aas

Hordaland idrettskrets

Kontrollkomité

Medlem

Tordis Nysæter

IL Solid (død febr. 2015)

Medlem

Svein Brunvatne

Os Turn

Varamedlem (medlem fra febr.2015)

Marit Pedersen

Bergens Svømme Club

Varamedlem

Dag Steiro

IL Fjell-Kameraterne

Valgkomité

Leder

Oddvar J. Jensen

Ask Friidrett

Medlem

Tore-Christian Gjelsvik

Askøy Fotballklubb

Medlem

Belinda Teikari

Sveio Karateklubb

Varamedlem

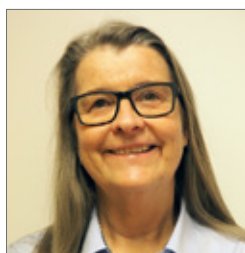
Liv Nyheim Kilen

Strandvik IL

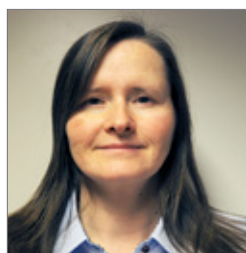
Administrasjon Hordaland idrettskrets og NIF

Knut Songve
Organisasjonssjef

Anne-Kristine Aas
Seniorrådgiver

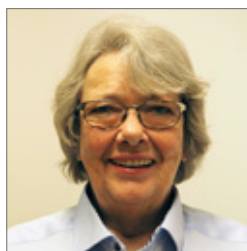
Heidi Hatlen
Sekretær

Grethe Hillestad
Utvikl.konsulent 80%

Gunn Hilde Øymo
Fagkonsulent 90%

Mette Rivelsrud
Utdanningskonsulent
50%

Martin Uthaug
Utdanningskonsulent

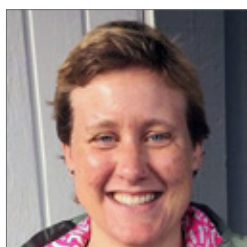
Ole Nilsen
Økonomikonsulent

Edel Johannessen
Økonomikonsulent

Janne Landås
Informasjonskonsulent

Irene Kjønerød
Fagkonsulent 60%
Sluttet 31. mai 2014

Merete Skadal
Fagkonsulent NIF
Sluttet 1. mai 2015

Thea Lunde Christiansen
Fagkonsulent NIF - Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelser regionalt
Vikar for Merete Skadal fra 1. mai 2014 og fast ansatt fra 1. mai 2015

Olympiatoppen Vest-Norge

Pia Mørk Andreassen
Daglig leder

Morten Ivarsen
Idrettsfaglig ansv. 50%

Lars-Arne Andersen
Basiskoordinator 50%

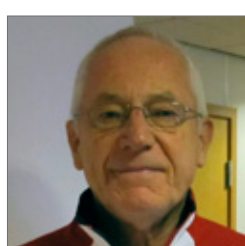
Ørjan Olsen
Konsulent 70%

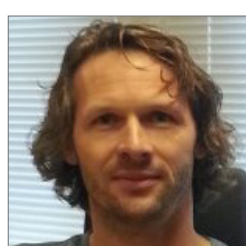
Iwonka Vik
Prosjektleder
Permisjon

Michael Jørgensen
Coaching 20%

Alex Wiesnes
Fagkonsulent 20%

Morten Kristoffersen
Oppfølging HIB, FoU 20%

Henrik Warpe-Kinn
Prosjektleder - vikar for Iwonka Vik til juni 2016

STYRETS ARBEID

De viktigste sakene utover handlingsplaner og budsjett- og regnskapssaker behandlet i tingperioden

- Samarbeid med idrettsråd og særkretser
- Samarbeid med offentlige myndigheter
- Lov- og organisasjonssaker
- Fornyning av leieavtalen med Brann Stadion AS
- Opprettelse av Masterutdanning i idrett ved Høgskolen i Bergen
- OL og Paralympics (PL) Oslo 2022
- Valgkampearbeid frem mot kommune- og fylkestingvalget 2015
- Påvirkningsarbeid – momskompensasjon for idrettslag som bygger idrettsanlegg 2014 og 2015
- Arbeid med ny fordelingsnøkkel av rammetilskudd til idrettskretsene
- Avtale med Norges Fotballforbund Hordaland og Norges Håndballforbund Region Vest om samarbeid inkludering flerkulturelle

Deltakelse i politiske debatter og møter

- Møte med Hordalandsbenken på Stortinget, mars 2014 ifm. arbeid for OL og PL 2022
- Innspillsmøte Hordaland Arbeiderparti i Bergen mai 2014
- Møte med avdeling regional utvikling i Hordaland fylkeskommune vedrørende Idrettens folkehelsearbeid i oktober 2014
- Presentasjon for fylkestinget, Hordaland fylkeskommune mars 2015
- Politisk temamøte Idrettens Hus august 2015
- Frivillighetsmøte i regi av Høyre, KrF, FrP og Venstre august 2015
- Møte med politikere i Bergen kommune sammen med NIF-ledelsen og Idrettsrådet i Bergen i Bergen september 2015
- Møte med bl.a. fylkesordfører og fylkesvaraordfører i Hordaland fylkeskommune sammen med NIF-ledelsen i Bergen september 2015
- Seminar om frivillighet, Bergen Senterparti oktober 2015
- Møte med fylkesordfører november 2015

Høringer og innspill

- NIF - Tiltaksplan mot doping i norsk idrett
- NIF – Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet
- NIF – Idrettens strategi for økt fysisk aktivitet i samfunnet – folkehelsestrategi for norsk idrett
- NIF - Delrapport nr. 1 om toppidrett
- NIF - Idrettspolitisk dokument, 2015-2019
- NIF - Forslag til ny intern fordeling av rammetilskuddet til idrettskretsene
- Bergen kommune - rullering av Idrettsplan 2010 - 2019
- Hordaland fylkeskommune - Regional kulturplan 2015-2025

Møteaktivitet

I tingperioden har også de valgte vararepresentantene vært innkalt til styremøtene. I 2014 har det vært gjennomført 8 styremøter og behandlet 67 saker. I 2015 har det vært gjennomført 6 styremøter og behandlet 41 saker.

Representasjon og deltakelser

- Årsmøter i idrettsrådene
- Kretsting i særkretser og regioner
- Jubileumsmarkeringer i idrettslag
- Åpning av ulike idrettsanlegg
- Hovedkomite NM Skiskyting på Voss mars 2014
- Idrettens time i kommunestyret i Fusa mars 2014
- NIF Leder møte i Bergen mai 2014
- Idrettskretsleder møte i Drammen september 2014
- Anleggspolitisk konferanse, NIF i Trondheim oktober 2014
- Evalueringsmøte OL/Paralympics Oslo 2022 desember 2014
- ådgivingskomite EM Rugby i Bergen 2014
- Idrettskretsleder møte i Trondheim april 2015
- Idrettsråds konferanse i Trondheim april 2015
- Idrettsting i Trondheim juni 2015
- Dialogmøte for særforbund og idrettskretser i Oslo november 2015
- Hovedkomité for Sykkel-VM 2017
- Styret Voksenopplæringsforbundet i

Hordaland

- Kulturkonferansen, Hordaland fylkeskommune 2014 og 2015
- Kulturplan Hordaland 2015 - 2025, Hordaland fylkeskommune
- Fordelingsmøte Spillemidler til idrettsanlegg i Hordaland 2014 og 2015, Hordaland fylkeskommune
- Innspillsmøte rullering av idrettsplanen Bergen kommune september 2015
- Idrettskretsledermøte i Molde september 2015

Arbeidsfordeling i styret

Det har ikke vært utvalg eller komiteer i perioden, utover arbeidsutvalget (AU) i styret. AU trer inn i enkelte hastesaker eller i sammenhenger der styret gir fullmakt til en mindre gruppe å trekke konklusjoner på styrets vegne.

Ansvar for idrettsrådene med tilhørende representasjonsoppgaver har vært fordelt på styremedlemmer og varamedlemmer.

Styret har gjennomført årlige samlinger med hele administrasjonen for å evaluere og planlegge virksomheten.

Idrettspolitisk møte på Idrettens Hus 25. august 2015

HIK sin delegasjon på Idrettstinget i Trondheim 2015

f.h. Helge Johnsen, Gunn H. Knudsen, Bjørn Ove Myking, Belinda Teikari og Terje Valen (bak)

RAPPORT

med bakgrunn i
vedtatt
Strategidokument
2014-2016

1. AKTIVITETEN

Idrettslagene i Hordaland har hatt en solid medlemsvekst i 2014. Antall idrettslag har holdt seg stabilt, men samlet medlemstall har økt med ca. 5000. Det var ved årsskiftet 2014/2015 824 ordinære idrettslag i fylket med til sammen 179 768 medlemskap. I tillegg til dette kommer bedriftsidretten med 266 idrettslag og 30 762 medlemskap. Dette gir samlet 1092 idrettslag i fylket og 210 530 medlemskap. Blant disse er 58,5% menn og 41,5% kvinner. Medlemskap i Hordaland utgjør 9,4% av antall totale medlemskap i Norges idrettsforbund.

Det har aldri vært flere medlemmer i idrettslag i fylket enn ved den siste idrettsregistreringen. Vi registrerer også et stort idrettslag mangfold. Det er til sammen 53 av 54 særforbund som har aktivitet i fylket.

Utviklingen er et resultat av et godt samspill mellom idretten og det offentlige. Det er flere medlemmer, mer aktivitet og flere frivillige i idretten i Hordaland i dag enn noen gang. Dette bidrar til å styrke idrettslagenes plass og rolle i lokalsamfunnet, og er samtidig en påminnelse om hvor viktig det er at idrettslagenes verdigrunnlag og aktivi-

tetstilbud sikrer idrettsglede for alle.

Det generelle utviklingstrekket er at aktivitetstallene øker for alle aldersgrupper med unntak av aldersgruppen 20-25 år. Blant barn 6-12 år viser aktivitetstallene en økning på 2,9% fra 2013 til 2014. Blant ungdom 13-19 år er økningen på 1,4%. I aldersgruppen 20-25 år viser aktivitetstallene en nedgang på 1,9%. Aldersgruppen over 26 år opplever en økning på 2,3% i aktivitetstall. Den samme tendensen finner vi blant medlemskapstallene for de samme aldersgruppene.

Tabellene under viser utviklingen i antall idrettslag, antall medlemskap og aktivitetstallene tilbake til 2010, mens grafene viser den samme utviklingen tilbake til 2004. Disse tallene inkluderer ikke bedriftsidretten som er vist i en egen tabell. Frist for innrapportering av medlemskap og aktivitetstall for 2015 er først i april 2016 og er derfor ikke med i denne oversikten.

Medlemskap 2010 - 2014

År	Antall IL	Kvinner					Menn					Sum		
		0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M	Totalt
2010	803	3758	22528	14056	6023	22492	3234	26605	18665	9700	42997	68857	101201	170058
2011	808	3587	22143	14271	6061	22557	3033	25959	19184	10346	43005	68619	101527	170146
2012	806	3584	23137	14624	6395	23012	3251	26489	19000	10548	43427	70752	102715	173467
2013	824	3701	23628	14940	6409	23205	3348	26870	18447	10428	43766	71883	102859	174742
2014	824	3735	25118	15547	6675	23513	3343	28061	19102	10288	44386	74588	105180	179768

Fig. 1

Sammenligner vi medlemskapstallene med forrige tingperiode ser vi en oppgang fra 2013 til 2014 på 5 026 medlemskap. Størst økning er det i aldersgruppen 6-12 år både for jenter og gutter. Jenter har en økning på 1 490 og gutter har en økning på 1 191 medlemskap.

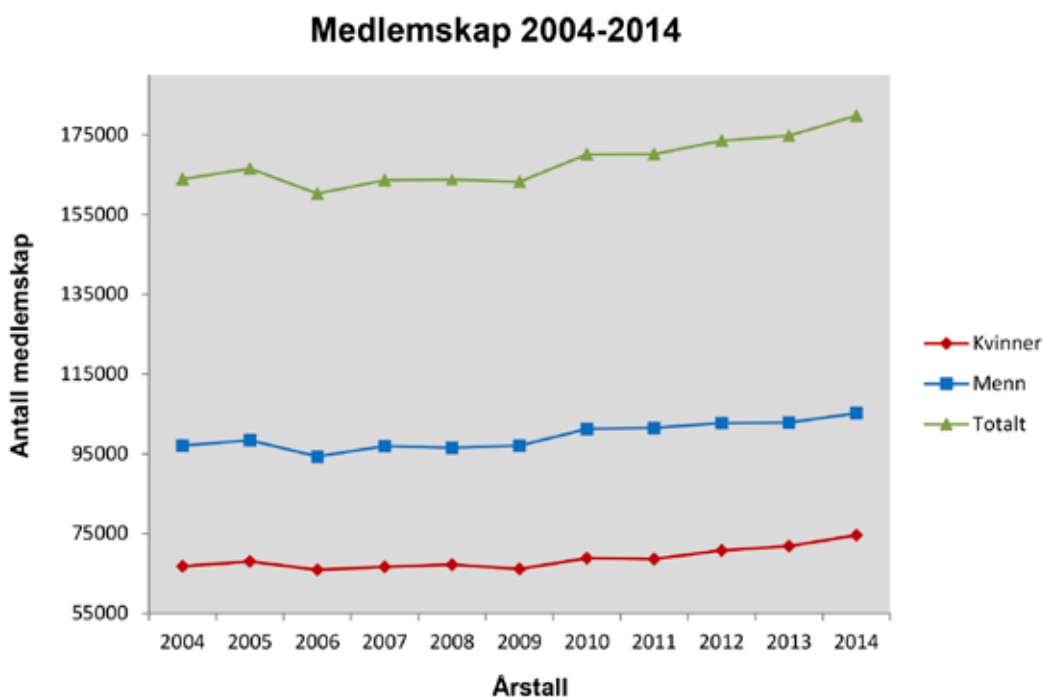

Fig. 2

Det er ingen endring i antall idrettslag fra 2013 til 2014.

Aktivitetstall 2010 - 2014

År	Kvinner					Menn					Sum		
	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M	Totalt
2010	2889	21061	12484	4455	15186	2493	23813	16131	7852	28751	56075	79040	135115
2011	2717	20254	12338	4571	14978	2363	23593	16343	8731	30123	54858	81153	136011
2012	2959	21161	12885	5332	15843	2570	23965	16339	8913	30869	58180	82656	140836
2013	3157	22122	13808	5316	15982	2623	24841	16415	9318	32150	60385	85347	145732
2014	3009	23237	13913	5478	16040	2619	25073	16751	8884	33183	61677	86510	148187

Fig. 3

Aktivitetstallene for 2014 sammenlignet med siste år av forrige tingperiode viser en oppgang på 2 455 totalt, med størst oppgang i aldersgruppen 6-12 år jenter på 1 115 og i aldersgruppen menn over 26 år med 1 033. I aldersgruppen menn 20-25 år er det en nedgang på 434.

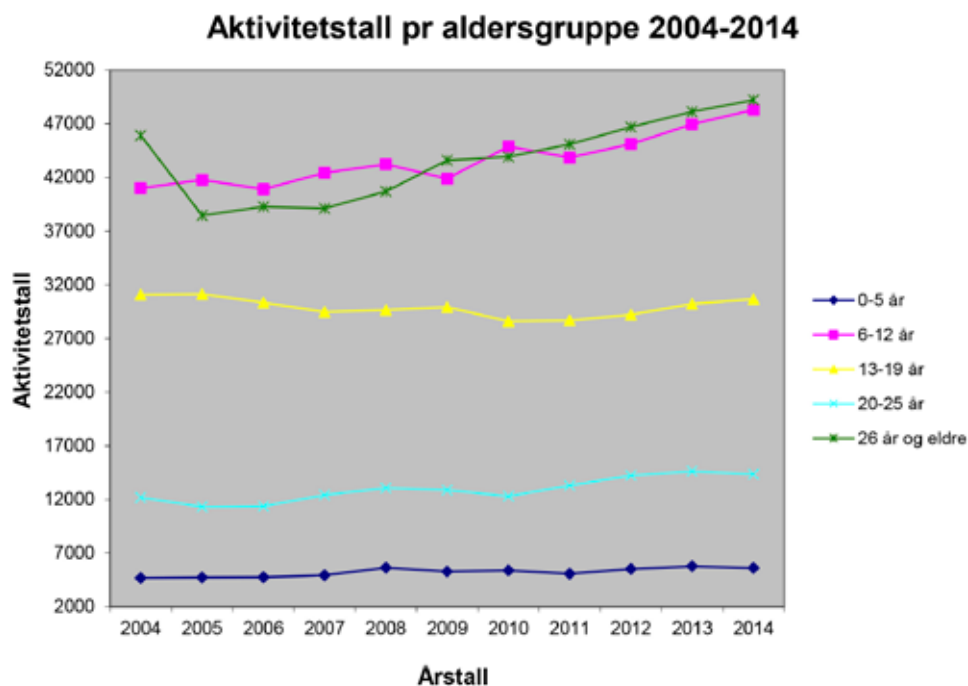

Fig. 4

Idrettsregistreringen for 2014 viser at de fem største særidrettene i fylket er fotball (45 243), gymnastikk og turn (11 910), håndball (10 927), svømming (8 899) og friidrett (8 067).

Tallene for bedriftsidretten 2014 er som følger:

Antall bedriftsidrettslag	Kvinner	Menn	Totalt
266	12 157	18 605	30 762

Fig. 5

BARNEIDRETTE

HIK har prioritert informasjon om innholdet i Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett. Dette har vært gjort gjennom veiledning, kursvirksomhet, nyhetsbrev og nettsider.

I perioden har det vært en økning på 2712 barn under 12 år (4,7%) som er medlem i idrettslagene.

Idrettsskole

HIK godkjenner rammene for virksomheten i idrettsskolene og har i perioden behandlet og godkjent følgende søknader:

- Oppstartstøtte barn
2 idrettslag med samlet tildelingsbeløp på kr. 27 000
- Utviklingstøtte barn
5 idrettsskoler med et samlet tildelingsbeløp på kr. 51 000.
- Oppstartstøtte ungdom
5 idrettsskoler med et samlet tildelingsbeløp på kr. 55 000.
- Utviklingstøtte ungdom
1 idrettsskole med tildelt beløp på kr. 8 500.

60 idrettslag i fylket er registrert med idrettsskole som en av aktivitetene i 2014.

UNGDOMSIDRETTE

Idrettskretsen har i perioden prioritert utdanning og lederkurs for ungdom som virkemidler for en bedre ungdomsidrett. HIK har hatt fokus på å utvikle ungt lederskap og invitere ungdom til å ta ansvar for eget idrettsmiljø.

I perioden har det vært en økning på 1262 ungdommer mellom 13-19 år (3,8 %) som er medlem i idrettslagene.

I perioden har HIK gjennomført prosjektet *Ungdomsløftet*. Det er utdannet 58 ungdommer gjennom lederkurs for ungdom, aktivitetslederkurs ungdomsidrett, samt oppfølgingssamlinger. Ungdommene har hatt praksis i idrettslagene etter kursene og har arrangert åpne (gratis og åpen for ikke-medlemmer) idrettsaktiviteter med varierte og nye aktiviteter en eller flere ganger. Parallelt med lederkurs har det vært gjennomført coaching- og kommunikasjonskurs for styremedlemmer/voksne for å skape en tettere kobling til idrettslaget og øke sannsynligheten for å benytte ressursen ungdommer er, i ettertid. Det har vært 18 deltakere på dette kurset.

Ungdomsløftet er gjennomført i samarbeid med Idrett Bergen Sør som består av de fem idrettslagene Bjarg, Fana, Gneist, Kalandseid og Smørås. Arbeidet har fått støtte fra NIF, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune.

Idrettsmerkets dag på Fana Stadion - barn fra Solsikken barnehage i 50 m løp

VOKSENIDRETT

For å nå visjonen «Idrettsglede for alle», er det en utfordring å legge forholdene enda bedre til rette, slik at også voksne medlemmer finner et attraktivt aktivitetstilbud innenfor den organiserte idretten, både i bedriftsidretten og i de ordinære idrettslagene. I perioden har det vært en økning på 928 voksne over 26 år (1,4 %) som er medlem i idrettslagene.

HIKs bidrag for å oppnå målet om et økt antall voksne medlemmer som velger å trene innenfor idrettslagene, har hovedsakelig vært gjennom å videreutvikle HIKs folkehelseprosjekter, herunder Treningskontaktarbeidet.

Idrettsmerket

Hordaland idrettskrets står som arrangør av den årlige statuettutdelingen. Alle som ble kvalifisert for en utmerkelse året i forveien (fra statuetten og høyere utmerkelse) blir invitert til å delta. Imidlertid har det vært få påmeldte og utdelingen har vært avlyst både i 2014 og 2015.

- 2012 - 1002 idrettsmerketakere
- 2013 - 882
- 2014 - 563
- 2015 - 606

Idrettsmerket 100 år

29. mai 2015 var Idrettsmerket 100 år og Norges idrettsforbund ga ut et jubileumshefte i den forbindelse. I 1911 tok Norges Turn- og Idrætsforbund opp tanken om å stifte et idrettsmerke og forslaget ble lagt frem på forbundets representantforsamling samme år. Men det var først på fellesstyremøte i Norges Riksforbund for Idræt 29. mai 1915 det ble vedtatt å innstifte idrettsmerket - som kunne tas i bronse, sølv og gull. I løpet av det første året ble det utdelt 21 gullmerker, 2 sølvmerker og 390 bronsemerker. På det tidspunktet fikk kun menn lov til å delta. Kvinnene ble først med i 1934.

Idrettsmerkets dag

Idrettskretsen ønsket å markere at Idrettsmerket var 100 år og Statuettklubben i Hordaland tok på seg oppgaven og inviterte til Idrettsmerkets dag 8. september 2015 på Fana Stadion. På formiddagen var barnehagebarn i nærområdet invitert og 120 barn deltok i 50 m løp, sekkeløp og hinderbane og alle som deltok denne dagen fikk diplom. På ettermiddagen ble det arrangert merkeprøver for voksne. Statuettklubben i Hordaland la ned mye arbeid i forkant og under arrangementet, og Hordaland idrettskrets ønsker å takke for det flotte frivillige arbeidet som ble lagt ned i markeringen.

TOPPIDRETTE

OLYMPIATOPPEN

Vest-Norge

Olympiatoppen Vest-Norge (OLTV) er en regional avdeling for toppidrett. Faglig er OLTV knyttet opp til Olympiatoppen (OLT) sentralt. Styret i Hordaland idrettskrets er ansvarlig for den økonomiske virksomheten i Olympiatoppen Vest-Norge.

UTVIKLE OG LEGGE TIL RETTE FOR/ GJENNOMFØRE FORMIDLING AV NASJONAL SPISSKOMPETANSE VED UNIVERSITET OG HØGSKOLER

I 2014 har OLTV etablert et enda tettere samarbeid med Høgskolen i Bergen (HiB). Ved å ansette Morten Kristoffersen (høgskolelektor HiB avd idrett) i 20 % stilling har OLTV fått i gang flere Forskning og Utviklings (FoU) prosjekter i perioden.

2014

- FoU seminar
- Søvnprosjekt - elektronisk media og søvn
- Fotballprosjekt
 - treningstilstand
 - søvnmangel og prestasjon

2015

HiB har etablert et samarbeid med NTNU og senter for toppidrettsforskning der HiB skal ha fokus på idrettsforskning rundt svømming, sykkel og mennesker med funksjonsnedsettelse. OLTV har sammen med HiB og forskningsgruppen startet:

- Fotballprosjekt - testing, treningsveiledning, treningsdagbok og spørreskjema
- Sykkelprosjekt - styrketrening og restitusjon

OLTV har i perioden utvidet samarbeidsavtalen med HiB avd. idrett når det gjelder trening, testing og bruk av laboratoriet. I 2015 har det vært ca 20 økter i uken for utøvere. HiB har også etablert en forskningsgruppe på tvers av avdelingene «Idrett, helse og funksjon»

Samarbeid med Universitetet i Bergen (UiB) har også i perioden dreid seg om søvnprosjektet. Forskningen resulterte i en artikkel i Journal of the National Sleep Foundation. Et nytt prosjekt ble satt i gang i 2015 med tema søvnmangel og prestasjon.

Testlaben på HiB er stort sett i bruk hver dag. På testlaben kan OLTV teste oksygenopptak og laktatprofil på:

- Tredemølle (løping)
- Stormølle (ski, skøyter, sykkel, rullestol m.m)
- Sykkel
- Padleergometer
- Roergometer

I tillegg har det vært testet

- Hurtighet
- Spenst, Power/eksplosiv styrke
- Bevegelsesanalyser, fra enkelt til avansert Oqus
- Motorikk, mobilitet/stabilitet
- Styrke
- Isokinetisk styrke
- Kroppssammensetning
- EKG
- EMG

OLTV har testet ved HiB og OLTV sin fysiologiske testlab som er sertifisert av OLT sentralt:

2014

- Over 80 utøvere
- 77 tester med max O₂ og 42 laktatprofiler i idrettene langrenn, skiskyting, skøyter, ishockey, friidrett, sykkel, orientering, triathlon, håndball, fotball, svømming, stup, roing, padling, kickboksing, taekwondo, tennis og volleyball.

2015

- Over 100 utøvere
- 155 tester med max O₂ og 42 laktatprofiler innen sommer- og vinteridretter

Kompetanseheving

OLTV har i løpet av 2014 hatt en rekke kompetansehevende tiltak for trenere, ledere og utøvere.

Totalt har over 460 deltatt på 14 tiltak som forum toppidrett, fagdager og temasamlinger. Innholdet har blant annet vært:

- Vinneskalle
- Utfordringer unge utøvere
- Idrettsmedisin
- Treneren i utvikling
- Styrketrening
- Forskning og Utvikling seminar
- Fra motgang til medgang

I løpet av 2015 har det vært gjennomført 25 kompetansehevende tiltak med samlet deltakerantall på over 1000 deltakere. Innholdet har blant annet vært:

- Lagspill
- Treneren i utvikling
- Idrettsmedisinsk turné
- YOG 2016 samling vinteridretter
- Talentsamling - motivasjon og mestring
- Ernæring
- Foreldre som ressurs
- Ung, sårbar og fremadstormende
- Fra vitenskap til praksis

Bachelor idrettsfag ved Høgskolen i Bergen

Fagpersoner i OLTV underviser i ulike fagområder:

- Idrettsernæring
- OLT organisasjon
- Toppidrett for mennesker med funksjonsnedsettelse
- Veien mot toppen
- Toppidrettscoaching

OLTV og Hordaland idrettskrets samarbeider med høgskolen om praksisplasser.

Master idrettsfag ved Høgskolen i Bergen

OLTV, idrettskretsen, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune har arbeidet for å få igangsatt et masterstudium i idrett, kosthold og folkehelse. I 2014 ble det en realitet med navnet *Master i fysisk aktivitet og kosthold* i et skolemiljø. OLTV og HIK arbeider med å få til at det også kan gjøres master i idrett slik at det kan forskes på idrett uten at det må være i et skolemiljø. I 2015 har OLTV samarbeidet med HiB rundt masteroppgavene.

Toppidrettsstatus - UiB og HiB

Både HiB og UiB har nå toppidrettsstatus og utøvere som ønsker å kombinere toppidrett og utdanning skal få mulighet til det. Det er knyttet kontakt med ressurspersoner på HiB og på hvert fakultet på UiB. 4 utøvere fikk toppidrettsstatus i 2014 og 15 utøvere i 2015.

Stormøllen t.v. og woodway møllen t.h. brukes til testing av laktat og max O₂

Toppidrettslinjene

Toppidrettslinjen på Tertnes har hatt 89 utøvere skoleåret 2014/2015 og 104 utøvere i 2015/2016 fordelt på fotball, håndball, volleyball, svømming, stup, ishockey, friidrett, triathlon, kampsport, sykkel, padling, tennis, badminton og vannjet.

Totalt var det 10 utøvere som gikk på den yrkesfaglige linjen i 2014/2015 fordelt på TiP (teknisk industriell produksjon), byggfag og elektro.

All trening gjennomføres på Tertnes mens skolefagene gjennomføres på Åsane vgs. Utøvere i svømming og stup går på toppidrettslinjen på Amalie Skram vgs og har all trening i AdO Arena.

Idrettslinjer med faget toppidrett

OLTV har i perioden hatt møter, foredrag og samarbeid med videregående skoler i Hordaland med idrettslinjer og utøvere på toppidrett.

I 2015 har Stend vgs og Akademiet hatt oppfølging på testing. Videregående skoler som OLTV følger ekstra opp utenom Tertnes, Åsane, Amalie Skram og Voss er Stend, Stord, Sotra avd. Sund og Akademiet.

BISTÅ I UTVIKLINGSPROSESSER I PRESTASJONSMILJØER I REGIONEN

Oppfølging utøvere

Basistrening - teknikk/motorikk er høyt prioritert i OLTV. I 2014 ble det gjennomført 14 ulike basistreninger i løpet av uken. I 2015 ble det gjennomført 20 ukentlige økter for topputøvere på HiB. I tillegg ble morgendagens utøvere fulgt opp med ulike tiltak.

Gjennom tilskudd fra Bergen kommune og tilskudd fra Hordaland fylkeskommune har OLTV i perioden hatt basistrening i bydelene; Sentrum (HiB) Bergen nord (Buehallen i Åsane) og Bergen sør (Rådalslien, Fana) og tilbud om basiskurs rundt i fylket. På basistrening for unge har mellom 16-25 utøvere møtt en gang i uken i Åsane og 2 timer i Fana hvor de beste utøverne i området har hatt trening med basistrenerne fra OLTV.

Toppidrettslinjen har hatt flere økter i uken med generell og spesifikk basistrening. OLTV startet opp i 2014 med tilbud til lag og klubber med tanke på basistrening der klubber kunne søke OLTV om oppfølging av trenere og kursing.

Økt bruk av teknikk- og motorikkhemsen (HiB) i 2015

foto: Morten Kristoffersen

For etablerte utøvere er det tilbud om basistrening –teknikk/motorikk nesten hver morgen i uken på HiB. Dette er et tilbud som benyttes av utøvere på landslagsnivå som landslaget i fotball damer, volleyball herrer, skøyter, triathlon, svømming, roing, håndball, sykkel og padling. OLTV følger også opp de beste utøvere i svømming, padling, roing og friidrett med styrketrening i klubb og på HiB. Utenom dette følges utøvere opp på stormølle fra skøyter, triathlon, sykkel og langrenn. Nytt i 2015 er wattsykkel som brukes av de beste syklistene.

For de beste paralympicsutøvere har det i perioden vært tilbud om fast basistrening 1 gang i uken og oppfølging av utøvere i svømming, bordtennis, kjelkehockey og langrennspigging - en til en. OLTV startet prosjekt *Rio 2016/Tokyo 2020* i 2014 og videreførte i 2015. Dette er et prosjekt der de beste håndballutøverne bosatt i regionen følges opp med 4 økter i uken med styrke, teknikk/motorikk, skadeforebygging og testing.

Totalt har OLTV arrangert over 18 timer i uken med basistrening med over 300 utøvere i 2014 og rundt 200 utøvere i 2015 .

Miljø/utøvere/trenere

OLTV har i perioden arbeidet med flere gode miljøer og utøvere. Gjennom samarbeid med Bergen kommune har OLTV innstilt og tildelt økonomisk tilskudd for 850 000 kroner til ulike talent- og toppidrettsutviklende tiltak og miljøer i Bergen. I 2015 var 100 000 kroner av disse øremerket til Elitesenteret i svømming.

I perioden har følgende idretter blitt fulgt opp litt tettere gjennom treninger, testing, møter, foredrag, screening og/eller samlinger: håndball, svømming, roing, volleyball, skøyter, friidrett, fotball damer, ishockey, toppidrett for funksjonshemmede (TIF), kampsport, stup, sykkel, padling, triathlon, langrenn, skiskyting, turn og vannjet.

Trenere

OLTV har gjennom ulike prosjekter fulgt opp trenere i OLTV sitt nettverk. Dette har vært gjort gjennom egne møter med trenere, tilbud om

frokostmøter, lunsjmøter og fagdager. I tillegg har OLTV arbeidet med trenerutvikling med fokus på utviklingsområder, case jobbing og diskusjoner for trenere på toppidrettslinjen.

Høsten 2014 ble kull 4 *Treneren i utvikling* startet med 17 deltakere fra ulike idretter der alle har til felles at de er trenere for *morgendagens utøvere*. Våren 2015 ble *Treneren i utvikling* avsluttet med 12 deltakere.

I 2015 har ett av tiltakene vært fokus på lagspilidrettet hvor det har vært arrangert et større seminar og et lunsjmøte for inviterte trenere.

Coacher

OLTV har i løpet av 2015 invitert Olympiatoppens coacher til Bergen for å gjøre samarbeidet rundt OLTV sine beste utøvere enda bedre. OLTV har hatt møte med følgende:

- Marit Breivik, assisterende toppidrettssjef og coach i lagspilidretter
- Hanne Staff, coach for svømming, langrenn og roing
- Roger Gjelsvik, coach for sykkel, triathlon, svømming for funksjonshemmede (TIF) og skøyter
- Michael Jørgensen, coach for utviklingsidrettene
- Torbjørn Orskaug, hovedcoach for lagspilidretter.

Utøvere

Gjennom prosjekt *Best av de beste* har OLTV i 2014 fulgt opp de 5 beste utøverne på Tertnes toppidrettslinje innen idrettene triathlon, svømming, håndball, ishockey og friidrett. I 2015 er de 12 beste utøverne på toppidrettslinjene fulgt opp. 7 utøvere fra Tertnes innen idrettene fotball, håndball, padling, ishockey og triathlon, og 5 fra Voss innen skiskyting og langrenn.

Prosjekt Elitesvømmere

Norges Svømmeforbund ansatte i 2014 Kay Arild Paulsen som jr landslagstrener. Han følger opp alle landslagssvømmerne bosatt i Bergen. OLTV følger opp med teknikk/motorikk, styrke og testing.

Morgendagens utøver

OLTV startet opp prosjektet *Toppidrettshode* i 2014 som er rettet mot morgendagens utøver. Totalt har OLTV hatt 5 samlinger som har hatt fokus på det mentale og forberedelse mot toppidretten.

Paralympics

Toppidrett for funksjonshemmede (TIF).

Innen fagfeltet TIF har OLTV en 70% stilling. OLTV følger opp utøvere på landslag som er bosatt i regionen med felles basistreningen og med trening en til en. Morgendagens TIF utøvere følges opp gjennom rekrutteringstiltak som grenseløse idrettsdager basistrening en til en øker. OLTV har deltatt i planlegging og gjennomføring av Grenseløse idrettsdager i 2014 og 2015, samt hatt informasjonsmøte med fysioterapistudentene i forkant. I 2015 har OLTV hatt forelesning for Bachelor Idrett (HiB) med tema *Toppidrett for funksjonshemmede*. OLTV har fulgt opp landslag i kjelkehockey og svømming.

Vinteridrett

I perioden har det vært kontinuitet i arbeidet inn mot langrenns- og skiskyttermiljøet.

I samarbeid med Hordaland skikrets startet OLTV i 2014 et prosjekt *Youth Olympic Games 2016*. Prosjektet er støttet av Olympiatoppen sentralt og retter seg mot utøvere innen langrenn, skiskyting, kombinert, freestyle og alpint. Målet med prosjektet er å heve kunnskapsnivået rundt ulike tema relatert til trening og prestasjon.

I 2015 startet OLTV opp prosjektet *Best av de beste* på Voss Gymnas (tilsvarende prosjektet på Tertnes). Her er 3 langrennsløpere og 2 skiskyttere plukket ut.

O2-tester er gjennomført på 35 utøvere i langrenn og skiskyting både i 2014 og 2015.

Før oppstart av skolen høsten 2015, ble det opprettet en 50% stilling som sportssjef, noe som medførte bedre betingelser og større mulighet for oppfølging av både trenere og utøvere.

I 2015 arrangerte OLTV i samarbeid med skikretsen et seminar hvor målgruppen var deltakere i aldersgruppen 14-20 år fra langrenn, skiskyting, skøyter, freestyle, alpint, hopp og kombinert. Målet med seminaret var å skape faglig påfyll og inspirasjon til unge utøvere og talenter slik at de kunne fortsette sin prestasjonsutvikling.

Lagspillidretter

- Arna-Bjørnar Fotball - opplegg for utvikling av hurtighet
- NFF Hordaland - hurtighetstester for kretslagsspillere
- Tertnes Elite - tester av styrke og spenst
- Håndball - prosjektet *Rio 2016/Tokyo 2020*

Sykkel

Kontinentallaget i sykkel, Team Fixit har i 2014 gjennomført et tett testregime på laktat og max O2-testing.

Triathlon

I 2014 har OLTV fulgt opp utøvere med testing og tilrettelegging. Én utøver inne i prosjektet *prioriterte utøvere* fra toppidrettslinjen.

Friidrett

Friidrettsforbundet sender hvert halvår en liste over utøvere OLTV skal følge opp regionalt. Disse får oppfølging innen styrke, kosthold og testing.

Stipend/prisutdelinger

- Hordaland fylkeskommune deler ut 5 stipend hvert år til unge lovende utøvere og OLTV har ansvar for å innstille utøvere til stipendene.
- Bergen kommune deler ut 10 stipend til morgendagens utøvere og 10 til dagens topputøvere. OLTV har ansvar for å innstille utøvere utifra søknader til kommunen. I tillegg har kommunen en utviklingspott som klubber kan søke på. Her er OLTV med i utvalget som foretar innstillingen.

UTVIKLE OG DRIFTE NETTVERK SOM SKAL BISTÅ TOPPIDRETTS-UTØVERE, TRENERE OG KLUBBER I REGIONEN MED TJENESTER OG KOMPETANSE

Idrettsmedisinsk nettverk

Det medisinske nettverket ledes av idrettslege Eilif Haaland. Med seg som første kontakt har han lege Yngve Kiserud som deltar på alle idrettsmedisinske samlinger. I perioden har de behandlet eller sendt videre 70 utøvere.

I det medisinske nettverket har OLTV 14 ulike medisinske spesialister. Foruten tilbudet gjennom idrettslegene har OLTV etablert et eksternt behandlernettsverk med fysio/kiropraktor/manuellterapeut og osteopat.

I tillegg har OLTV gitt tilbud innenfor følgende områder:

- Mental trening
42 konsultasjoner fra ulike idretter - 5 foredrag
- Klinisk psykologi
83 individuelle samtaler - 8 foredrag
- Ernæringsfysiologi
 - 95 konsultasjoner fra ulike idretter
 - Gjennomført helseattest for friidrettsforbundet på 16 utøvere
 - 54 foredrag med tilsammen 3200 deltakere
- Psykologipraksisstudent
15 individuelle samtaler - 4 foredrag

Møter og oppfølging

I 2015 har OLTV deltatt i møter med politikere i Hordaland, administrasjonen i fylkeskommunen, kommuner og idrettens organer:

- OLTV sammen med NIF, HIK, og Idrettsrådet i Bergen har hatt møte i september med nyvalgte politikere i Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune.

- OLTV sammen med HIK, Idrettsrådet i Bergen og de største særkretsene har hatt møte med administrasjon og byrådsleder for barnehage, skole og idrett i Bergen kommune i november.
- OLTV sammen med HIK har hatt møte i november med fylkesordfører og administrasjonen i Hordaland fylkeskommune.
- Møter med rektor på HiB vedr. best mulig samarbeid.
- Møte med toppidrettskoordinatorene på HiB og UiB.
- Møter med Sogn og Fjordane idrettskrets vedr. planer for videre samarbeid.

Toppidrettslinjen på Tertnes

GRENSELØS IDRETTSDAG 2015

IDRETT FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

Norges idrettsforbund har organisert sitt regionale arbeid ved å etablere fagkonsulentstillinger i regioner. NIF har i løpet av 2015 styrket den regionale tilstedeværelsen med 4 stillinger, slik at det nå er 10 regionale fagkonsulenter i landet. Fagkonsulenten i Region Vest har ansvar for fylkene Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland. Arbeidet har i 2015 blitt styrket ved at Rogaland er tilført en 30% ressurs på fagområdet. Det overordnede målet for arbeidet er å rekruttere flere mennesker med funksjonsnedsettelse til idretten.

Fagkonsulenten har kontor på Idrettens Hus i Bergen. Faglig og økonomisk er fagkonsulenten knyttet opp mot NIF sentralt. I arbeidet i Hordaland er HIK en naturlig samarbeidsaktør. I 2015 har NFF Hordaland og Norges Håndballforbund Region Vest etablert en stillingsressurs som arbeider med dette fagområdet innen sine idretter. Gjennom dette er den samlede faglige ressursen overfor målgruppen styrket betydelig i Hordaland.

I perioden 2014 og 2015 har fagkonsulenten jobbet med idrettsdager og arrangement, arrangert tverridrettslige kurs, bidratt med informasjon om fagområdet til særforbund, utdanningsinstitusjoner, brukerorganisasjoner, kommuner, idrettslag m.m. *FIKS sammen* (skoleprosjekt for mennesker med funksjonsnedsettelse, Bergen kommune) ble videreført i 2014. På grunn av liten oppslutning ble dette prosjektet ikke videreført i 2015.

Grenseløse idrettsdager har vært en satsing fra NIF og det har blitt arrangert 17 slike dager i hele landet i perioden oktober/november.

Arbeidsgruppen har bestått av HIK, Bergen kommune, idrettservice, OLTV og NAV hjelpemiddel-sentral sammen med fagkonsulenten. I Bergen ble

det arrangert to *Grenseløse idrettsdager* i 2014, en dag for utviklingshemmede og en dag for mennesker med en syns- eller bevegelsesnedsettelse. På disse dagene er det mulighet for å prøve ut mange ulike idretter, og målet er at deltakerne skal finne idretter de kan ønske å drive med på fritiden. Rullestolbasket, kjelkehockey, klatring, turn, kickboxing, dans, boccia, fotball, tennis, sykling m.m. var noen av idrettene deltakerne kunne prøve.

I 2015 ble det arrangert en *Grenseløs idrettsdag* for mennesker med synsnedsettelse eller en fysisk funksjonsnedsettelse. Her var det mulighet for å prøve ut 12 idretter som orientering, kajakk-paddling, svømming, teppecurling, el-bandy, og kampsport m.m.

I 2015 ble det arrangert idrettsdag på Fana stadion for barn og unge med utviklingshemming i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet og Bergen kommune. Idrettsdagen, Nordsjølekene, hadde idrettsglede og utprøving av ulike idretter som hovedmål samt sosialt samvær med andre. Totalt var det 140 deltakere fra 5 kommuner i Hordaland.

Synliggjøring og kompetansehevende tiltak er en viktig del av arbeidet. Fagkonsulenten har arrangert eller bidratt med foredrag og informasjon på tverridrettslige kurs, seminarer og møteplasser der idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse har vært tema.

I 2014 ble det arrangert ett 12 timers kurs med fokus på målgruppen utviklingshemmede. I 2015 har det blitt arrangert ett 4-timers tilretteleggingskurs i fysisk aktivitet og idrett for barn med funksjonsnedsettelse samt ett Røris kurs i samarbeid med Friskis og Svettis. I 2014 ble det i samarbeid med Turbo fysioterapi og rullestolbrukere fra rullestolbasketmiljøet arrangert skolebesøk hos skoler med elever med funksjonsnedsettelse der målet var å gi praktisk og faglig påfyll om tilrettelegging i kroppsøving. I 2015 ble det sammen med Turbo fysioterapi og Bergen kommune laget en idrettscamp for barn og unge med fysiske funksjonsnedsettelse i sommerferien.

Hordaland fylkeskommune har i 2015 øremerket kr. 200 000 av rammetilskuddet til idrettskretsen til en styrking av idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette beløpet er i 2015 fordelt

til arbeidet i disse særkretsene/regioner: NFF Hordaland, Norges Håndballforbund Region Vest, Norges Basketballforbund Region Vest og Norges Bordtennisforbund Region Vest.

År	Kurs/seminar/ foredrag	Deltakere	Rekrutterings- dager	Deltakere med funksjons- nedsettelse	Oppfølgings- skjema
2014	14	455	12	287	26
2015	12	302	10	417	25
Totalt	25	757	22	704	51

Fig. 6 Oversikt over kurs og aktiviteter for mennesker med funksjonsnedsettelse i Hordaland 2014 og 2015

Bocciaserie

Hordaland idrettskrets arrangerer bocciaserie for mennesker med utviklingshemming. Serien arrangeres hvert år fra oktober til juni fordelt på 4 lørdager hvor klubbene på omgang er vertskap. Siste kampdag avsluttes med premieutdeling, middag og dans.

- 2014 - 13 boccialag fra 6 IL - 80 spillere
- 2015 - 14 boccialag fra 7 IL - 83 spillere

Lag som har vært med i perioden er: Arna Boccialag, Askøy Helseportlag, Austrheim IL, B-gjengen, Manger Boccialag, Nordhordland Ballklubb, Osterøy IL og Øystese IL.

Vinteraktivetsuke

Vinteraktivetsuken er et årlig arrangement i samarbeid med Hordaland fylkeskommune og er et tilbud til mennesker med utviklingshemming. Vinteraktivetsuken arrangeres fra mandag til fredag på Golsfjellet på Oset Høyfjellshotell. Ved Oset er det ideelle forhold for alle typer vinteraktiviteter og aktivitetene blir tilrettelagt den enkeltes funksjonsnivå. På programmet står blant annet skigåing, aking, hundspannkjøring, snøscooterturer, aktivitetsløype, svømming, konkurransedag og boccia-turnering. Tilrettelegging og gjennomføring skjer i samarbeid med regionalt ansatt konsulent i Norges idrettsforbund - Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse.

- 2014 - 165 deltakere (48 utvikl./117 ledsagere)
- 2015 - 116 deltakere (50 utvikl./66 ledsagere)

foto: Janne Landås

STORE IDRETTSARRANGEMENTER I HORDLAND

HIKs bidrag for å nå denne målsettingen er gjennom å utvikle samarbeidsrelasjoner med offentlige myndigheter, næringslivsaktører og idretten samt stimulere til anleggsutvikling som gjør det mulig å gjennomføre store idrettsarrangementer i fylket. Dette er et kontinuerlig og langsiktig arbeid.

Det årlige investeringstilskuddet fra Hordaland fylkeskommune skal bidra til tilleggsinvesteringer slik at idrettsanlegg som har regional og nasjonal verdi, kan arrangere nasjonale og internasjonale mesterskap. Dette tilskuddet ble redusert fra 4 mill. i 2014 til 2,5 mill. i 2015. HIK har i perioden drevet politisk påvirkningsarbeid for å få økt rammen til denne ordningen til 4 mill.

2. IDRETTSORGANISASJONEN

Visjonen «idrettsglede for alle» skal prege alt arbeidet i organisasjonen. Godt verdiarbeid er en forutsetning for å skape en inkluderende og åpen idrett for alle. Andre sentrale faktorer for å utvikle idrettsorganisasjonen er å sikre gode vilkår for frivilligheten samt å styrke kompetansearbeidet.

IDRETTSLAGET OG FRIVILLIGHETEN

Frivilligheten er idrettens arvesølv. Uten denne har ikke idretten muligheten til å tilby det aktivitetstilbudet den gjør i lokalsamfunnene i dag – hver dag hele året. Frivilligheten i idretten er fortsatt svært stor, men den er i endring. Av utviklingstrekk ser vi at det er en mindre andel som gjør et svært stort antall timer frivillig innsats i idrettslagene, og det er tyngre å finne personer som vil påta seg de «tunge» vervene. Det er lettere å rekruttere frivillige til å påta seg avgrensede, konkrete oppgaver. Samlet sett har frivilligheten i idretten aldri vært større enn den er i dag.

Frivilligheten har en verdi for organisasjonene og for samfunnet, men også for den enkelte. Folk er frivillige også fordi det gir dem noe. Det frivillige organisasjonslivet kan brukes som et middel til mange viktige samfunnsutfordringer. For eksempel kan det være et godt verktøy til god integrering og til demokratiopplæring.

Idrettskretsen får fra tid til annen spørsmål om

det finnes beregninger som sier noe om verdien av det frivillige arbeidet som legges ned i idrettslagene i fylket. HIK har nå laget et estimat som kan illustrere omfanget. Det er utarbeidet en oversikt som sier noe om verdien av frivillig innsats i idrettslagene i den enkelte kommune i Hordaland. Utgangspunktet har vært den samme beregningsmodellen som Norges idrettsforbund benyttet ifm. valgkampen 2015. Modellen bygger på et estimert antall årsverk frivillighet i idretten på landsbasis (*Årsrapport 2014 basert på Sivesind; ISF 2009*). SSB sine tall for gjennomsnittslønnen i Norge 2014 alle ansatte (kr. 503 800) har vært lagt til grunn.

Verdien av frivillighet

På neste side er det en tabell som viser verdien av frivillighet i den enkelte kommune i Hordaland basert på tallene fra 2014. Dette er bare tall, og de klarer selvsagt ikke å beskrive den merverdien for samfunnet og den enkelte som ligger i det store lokale fellesskapet og frivillige engasjementet. De er likevel en konkret illustrasjon av et omfang som ellers er vanskelig å forstå.

foto: NIF

VERDIEN AV FRIVILLIGHET I DEN ENKELTE KOMMUNE I HORDALAND

Kommune	Antall medlemskap	Verdien av frivillighet
Askøy kommune	8 249	60 957 952
Austevoll kommune	1 482	10 951 592
Austrheim kommune	718	5 305 832
Bømlo kommune	3 777	27 911 041
Eidfjord kommune	251	1 854 824
Etne kommune	1 531	11 313 689
Fedje kommune	138	1 019 783
Fitjar kommune	897	6 628 595
Fjell kommune	8 330	61 556 520
Fusa kommune	1 120	8 276 507
Granvin kommune	192	1 418 829
Bergen kommune	100 823	745 055 595
Jondal kommune	382	2 822 880
Kvam kommune	3 816	28 199 241
Kvinnherad kommune	4 021	29 714 138
Lindås kommune	4 006	29 603 292
Masfjorden kommune	808	5 970 908
Meland kommune	3 474	25 671 951
Modalen kommune	155	1 145 409
Odda kommune	2 669	19 723 211
Os kommune	5 495	40 606 612
Osterøy kommune	2 199	16 250 034
Radøy kommune	1 462	10 803 797
Samnanger kommune	310	2 290 818
Stord kommune	6 809	50 316 728
Sund kommune	1 523	11 252 571
Sveio kommune	900	6 650 764
Tysnes kommune	1 101	8 136 101
Ullensvang kommune	1 665	12 303 914
Ulvik kommune	528	3 901 781
Vaksdal kommune	1 573	11 624 058
Voss kommune	8 534	63 064 027
Øygarden kommune	830	6 133 482
SUM:	179 768	1 328 438 476

Fig. 7 er basert på medlemskapstall fra 2014

IDRETTENS LOV OG ORGANISASJON

For å oppnå målsettingen om at idrettslagene skal drive sin virksomhet i tråd med idrettens lover, regelverk og retningslinjer, har HIK i perioden forsterket arbeidet innenfor lov og organisasjon. Det har vært økende pågang fra idrettslag som ønsker hjelp i organisatoriske eller lovmessige spørsmål.

HIK har rådgitt idrettslag innen blant annet disse områdene:

- Opptak av nytt idrettslag i NIF
- Opptak av idrettslag i ett eller flere særforbund
- Idrettslags utmelding fra særforbund
- Oppløsning av idrettslag
- Godkjenning av idrettslagets lov
- Navneendring på idrettslag
- Kjønnfordeling vedrørende f.eks. valg av styre og ved valg av representanter til årsmøte/ting i overordnet org.ledd.
- Søknad om dispensasjon fra kjønnfordeling
- Søknad om dispensasjon om valgbarhet
- Kontingent og treningsavgift etc.
- Vedtaksførhet (årsmøte, styremøte)
- Dugnad
- Sammenslutning av 2 eller flere idrettslag
- Idrettslagsallianse
- Overbyggingsklubber
- Årsmøte og ekstraordinært årsmøte
- Rutinekontroll søknad om momskompensasjon
- Medlemsundersøkelse
- Politiattestordningen

I 2014 ble det gjennomført kontroll og oppfølging av idrettslag med mangelfull rapportering i forbindelse med Idrettsregistreringen. Målsettingen med dette arbeidet er å finne ut grunnene til den mangelfulle rapporteringen og hjelpe idrettslagene å få ordnet opp i dette.

Det har vært gjennomført rutinemessig kontroll av idrettslag som har søkt om momskompensasjon for varer og tjenester. I 2015 ble 20 idrettslag kontaktet av idrettskretsen. På bakgrunn av denne oppfølgingen ble enkelte idrettslags søknadsgrunnlag endret. Samlet sett ble søknadsgrunnlaget oppjustert etter denne kontrollen.

ANTIDOPINGARBEIDET

Verdi- og holdningsskapende arbeid danner grunnlaget for aktiviteten i idretten. Idrettens grunnverdier, helse og ærlighet, er fundamentet i antidopingarbeidet. Idrettslagene spiller en avgjørende rolle i verdi- og antidopingarbeidet. Her skapes utøvernes verdier og holdninger for år fremover.

For å oppnå målsettingen om en ærlig og dopingfri idrett har HIK i perioden lagt vekt på å tilby antidopingforedrag og drive holdningsskapende arbeid overfor idrettslag, idrettsråd, særkretser, skoler og offentlig ansatte som arbeider med barn og unge. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med Antidoping Norge.

Gjennomførte foredrag i 2014-2015

- Idrettslag, idrettsråd og særkretser
77 foredrag med 8 427 deltakere
- Ungdomsskole
29 foredrag med 3 390 deltakere
- Videregående skole:
47 foredrag med 10 810 deltakere
- Politi, treningsentre, helsepersonell, lærere, forsvaret og andre offentlig ansatte:
24 foredrag med 3 265 deltakere

Rent idrettslag

Rent idrettslag er et kompetansehevende tiltak der idrettslaget på en positiv måte viser sin nulltoleranse til doping. Gjennom *Rent idrettslag* utformer idrettslaget en antidoping-policy. Blant utøverne gjennomføres enkle tiltak for å øke kunnskapen om antidoping. Slik skapes gode holdninger. Skal

idretten opprettholde sin rene verdiprofil for fremtiden, er det viktig at alle idrettens organisasjonsledd er en tydelig verdiformidler av *Ren idrett*. Per 31.12.15 hadde 282 idrettslag registrert seg som *Rent idrettslag*. Totalt i landet er det per 31.12.15 registrert 877. 32,1 % av disse er fra Hordaland.

Ren utøver

Opplæring og informasjon er en viktig grunnpilar i antidopingarbeidet. I 2008 lanserte Antidoping Norge Ren Utøver, et e-læringsprogram (www.renutover.no) for idrettsutøvere, trenere, ledere og deres støtteapparat. I 2015 ble programmet lansert i en ny utgave, oppdatert i henhold til nytt internasjonalt regelverk.

Idrettslagene i Hordaland bruker *Ren utøver* som en del av sitt arbeid som Rent idrettslag.

Lokal mobilisering mot doping

Hordaland fylkeskommune og Antidoping Norge inngikk i 2013 en to-årig samarbeidsavtale om det forebyggende antidopingarbeidet i tråd med intensjonene i fylkeskommunens *Regional plan for folkehelse*. Arbeidet har vært rettet mot de vide-regående skolene i Hordaland. Arbeidet har vært knyttet til opplæring av skolens lærere og ansatte om doping og tilbud om egne undervisningsopplegg som kan benyttes på skolene.

Gjennom prosjektet har det blitt etablert et samarbeid med Hordaland idrettskrets. Blant annet har HIK arrangert flere tiltak for idrettslag og idrettens organisasjonsledd der det har vært fokusert på dopingbruk.

Idrettskretsen har vært en pådriver for å få det to-årige prosjektet videreført utover prosjektperioden.

KOMPETANSEUTVIKLING

Idrettskretsens kompetansearbeid har som mål at det skal bidra til å utvikle idrettslagene slik at de kan tilrettelegge for et best mulig aktivitetstilbud for flest mulig.

Perioden har vært preget av høy aktivitet innen kompetansearbeidet. NIF har utviklet nye kurs som det har vært etterspørsel etter i Hordaland. Særlig gjelder dette *Klubbens styrearbeid i praksis* og *Klubb Admin*. Gjennom klubbesøk har det blitt satt fokus på kompetanseutvikling. HIK har levert temakvelder med ulike tema som HMS, sponsorarbeid, ungdomsidrett, antidoping, årsmøteforberedelser mm.

Gjennom prosjektet *Ungdomsløftet 2013-2015* har fem idrettslag styrket egen satsning på ungdomsidrett og ungdoms medbestemmelse.

Det har i perioden vært en økning i antall gjennomførte aktivitetslederkurs barneidrett. Dette skyldes i stor grad kobling med det arbeidet som HIK er involvert i når det gjelder økt aktivitet i skolene. Et annet prosjekt HIK har jobbet med i tingperioden er lederkurs for ungdom, levert på Ortun ungdomsskole for 10. klasse valgfag. Der er ett kull gjennomført og ett pågående.

HIK har vært involvert i forberedelser til Ungdoms-OL 2016. I 2014 ble tre ungdommer påmeldt til et nasjonalt lederkurs for ungdom. Disse tre ungdommene har fått oppfølging i 2015 og er med i arbeidsgruppen som utvikler fakkelturnearrangementene i fylket.

Det er i perioden utdannet to nye veiledere gjennom den nasjonale veilederutdannelsen. HIK har også hatt en veileder på Olympisk akademi og Internasjonalt Olympisk akademi i 2014.

I 2015 fikk HIK forespørsel fra NIF om mulig bistand med tanke på å kontakte idrettslag på vegne av en del særforbund med en målsetting om å få initiert klubbutvikling og andre kompetansehevende tiltak i disse. De aktuelle særforbundene har vært Badmintonforbundet, Basketballforbundet, Bedriftsidrettsforbundet, Bokseforbundet, Bordtennisforbundet, Judoforbundet, Kampsportforbundet, Kickboxingforbundet, Klatreforbundet, Rugbyforbundet, Rytterforbundet og Svømmeforbundet. HIK har mottatt kr. 100 000 fra NIF for å gjennomføre dette arbeidet i 2015.

Kurs og seminarer	2014		2015	
	Tiltak	Deltakere	Tiltak	Deltakere
Ativitetslederkurs barneidrett	8	139	13	194
Temamøter	20	327	13	171
Lederkurs for ungdom	3	50	3	42
KlubbAdmin	3	92	3	46
Klubbesøk	6	40	6	30
Klubbens styrearbeid i praksis	8	64	1	9
Seminarer	8	676	3	88
Startmøter	1	21	0	0
Oppfølgingsmøter	2	14	1	7
Veiledermøter	2	10	2	10
Virksomhetsplan	2	42	1	23
Økonomikurs	4	19	1	12
Totalt	67	1494	47	632

Fig.8 Gjennomførte kurs og seminarer i 2014 og 2015

Lederkurs for ungdom i Bergen 2015

IDRETTSRÅD

Idrettsrådene består av alle idrettslagene i kommunen som er medlemmer av NIF. Alle kommuner med flere enn tre idrettslag skal ifølge NIFs lovverk ha et idrettsråd. Idrettsrådet er et fellesorgan for idretten i den enkelte kommune.

I Hordaland er det 25 idrettsråd og 8 kontaktidrettslag. Kontaktidrettslagene har idrettsrådets oppgaver – ansvaret for kontakt og samarbeid med kommunene. Idrettskretsene har service- og støtteoppgaver overfor idrettsrådene og skal sørge for at det opprettes idrettsråd i alle kommuner.

Idrettsrådet skal være en møteplass og utviklingsarena i skjæringspunktet mellom offentlig og frivillig virke. HIK har i perioden oppfordret idrettsrådene til å inngå samarbeidsavtaler med sine kommuner. 15 idrettsråd i Hordaland har pr. 31.12.2015 inngått slike avtaler. Disse bidrar til en klargjøring av viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger til samarbeidet mellom idrettsrådet og kommunen.

HIK har i perioden utarbeidet idrettsrådsveileder som idrettsrådet kan bruke ut mot kommuner og andre samarbeidspartnere.

Deltakelse på årsmøter i idrettsråd

- 2014: 20 årsmøter med 436 deltakere
- 2015: 24 årsmøter med 417 deltakere

Idrettsrådsbesøk

37 samlinger med 441 deltakere

Temadager/temakvelder

47 arrangementer med 8 124 deltakere.

Tema: motivasjon, ungdom, hvordan bli en god trener, antidoping, *Ren idrett*, KlubbAdmin, samarbeid IR/kommune, økonomi, kampfiksing, tiltak mot mobbing, kosthold og ernæring og idrettsskader.

Kurs

4 kurs med 59 deltakere. Innhold: Idrettsrådets ansvar og oppgaver, økonomi og styrearbeid.

Idrettsrådskonferansen

HIK arrangerer hvert år en idrettsrådskonferanse der målsettingen er å skape en møteplass der idrettsrådene samles til faglig påfyll og erfaringsutveksling.

I 2014 samlet denne konferansen 58 deltakere fra 22 idrettsråd. Hovedtema var

- Idrett for alle - får vi det til?
Fra gråsoner til samarbeidssoner
- Idrett som inkluderingstiltak - "Gull er bra, og samhold er enda bedre"
- Ny regional plan for folkehelse - konsekvenser og muligheter for idretten
- Hvordan løser idrettsrådet sine oppgaver
- Hvorfor er idrettens verdier så viktige

I 2015 deltok 50 deltakere fra 21 idrettsråd.

Hovedtema var

- Kosttilskudd i idretten - behov, bruk og risiko
- Utvikling av unge utøvere
- Trygg i Fjell - samarbeid mellom kommune og idrettsråd
- Hvordan løser idrettsrådet sine oppgaver
- Konfliktrådet - hvem er de og hva kan de tilby idrettsråd og idrettslag?

Folder Idrettsrådsveileder

ØKONOMISK RÅDGIVNING OG TILBUD OM REGNSKAPSFØRING

HIK har i dag et godt etablert tilbud når det gjelder økonomisk rådgivning og regnskapsføring med to heltidsansatte. Målsettingen med dette arbeidet er å bidra til at alle idrettslag skal ha kunnskap om NIFs lover og regler når det gjelder regnskap og økonomi. Det har vært en jevn økning i etterspørsel de siste årene spesielt når det gjelder rådgivning. Det holdes regnskapskurs, sponsorkurs og andre økonomikurs samt informasjonsmøter for å holde organisasjonsleddene oppdatert på endringer i lover og regelverk og praktiske konsekvenser av disse. HIK bistår også særkretser med økonomikurs som en del av deres eget kursopplegg etter forespørsel. En av våre økonomikonsulenter er faglig kontaktperson og fagansvarlig for NFF Hordaland sitt *kvalitetsklubb* prosjekt innenfor dette feltet.

I 2014 og 2015 har HIK ført regnskapene for 26 organisasjonsledd i tillegg til idrettskretsen og Olympiatoppen Vest-Norge. Hovedvekten av kundene er idrettslag, men også særkretser inngår i kundegruppen.

HIK har i perioden lagt vekt på oppfølging av momskompensasjonsordningen for varer og tjenester slik at flest mulig idrettslag kjenner til og benytter seg av denne ordningen.

BEKJEMPELSE AV KAMPFIKSING

I 2013 ble det utarbeidet en *Nasjonal handlingsplan mot kampfiksing i idretten 2013–2015*. Handlingsplanen ble utarbeidet av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Fotballforbund, Norsk Tipping AS, Lotteri- og stiftelsestilsynet, Justis- og beredskapsdepartementet og Kulturdepartementet.

HIK har sett på bekjempelse av kampfiksing som viktig for å ivareta idrettens verdigrunnlag og bekjempe internasjonal organisert kriminalitet. HIK gjennomførte et seminar om dette temaet i april 2014 med 35 deltakere fra idrettslag, idrettsråd og særkretser.

IDRETTENS HUS

Alle ansatte i Hordaland idrettskrets og Olympiatoppen Vest-Norge har kontorplass på Idrettens Hus, Brann Stadion. HIK har en leieavtale som går frem til 01.07.19 med opsjon på ytterligere 5 år med Brann Stadion AS på 1 732 m² i 2. og 3. etasje i Frydenbøtribunen. HIK har i perioden fremleiet kontorer på Idrettens Hus til følgende:

- Norges Bandyforbund, innebandy
- Norges Basketballforbund Region Vest
- Hordaland Bedriftsidrettskrets
- Hordaland Friidrettskrets
- Hordaland Gymnastikk og Turnkrets
- Hordaland Skikrets
- Hordaland Svømmekrets
- Hordaland Volleyballregion
- Norges Fotballforbund Hordaland
- Norges Håndballforbund Region Vest
- Norges idrettsforbund - Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse regionalt
- Norges Kampsportforbund
- Norges Rugbyforbund
- Idrettsrådet i Bergen

Idrettskretsen disponerer som en del av kontorlokalene, 4 møterom som leies ut på dag- og kveldstid. Disse lokalene kan ta henholdsvis 12, 15, 25 og 40 personer.

3. FINANSIERING

Det har vært en positiv utvikling av flere viktige rammevilkår for idrettslagene i perioden. Spillemidlene til idretten har økt som en følge av en vridning av tippenøkkelen og økt overskudd i Norsk Tipping AS.

Idrettens andel av tippeoverskuddet var 56% i 2014 og 64% i 2015. Dette har først og fremst effekt på utbetaling av spillemidler til idrettsanlegg i fylkene. Det har vært en økning i rammene for momskom-pensasjonsordningen for varer og tjenester samt for idrettslag som bygger idrettsanlegg. Grasrotandelen har også vist en positiv utvikling for idrettslag i fylket. Idrettslagene har dessuten fått en sterk økning i lokale aktivitetsmidler i perioden.

Lokale aktivitetsmidler (LAM)

De lokale aktivitetsmidlene skal understøtte den frivillige innsatsen i idrettslagene. Målsettingen med ordningen er fra Kulturdepartementets side å bidra til aktivitet og deltakelse i medlemsbaserte foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og ungdom. Fra 2013 til 2014 økte beløpet som ble fordelt til idrettslag i fylket med 27,5%. Fra 2014 til 2015 var det en ytterligere økning med 40%. Årsaken til denne kraftige økningen skyldes to forhold:

1. De lokale aktivitetsmidlene har fått en større del av det samlede beløpet som tilfaller idretten som en del av tippeoverskuddet. I 2013 utgjorde LAM 10% av idrettens andel av tippeoverskuddet. I 2014 var andelen 11,25% og i 2015 ble andelen løftet til 13%.
2. Idretten har mottatt et høyere samlet beløp til fordeling på bakgrunn av vridning av tippenøkkelen.

Det er idrettsrådene i den enkelte kommune som står for fordeling av disse midlene. HIKs oppgave er å kontrollere beløpene og å følge opp at tildelingen skjer i tråd med retningslinjene fra Kulturdepartementet og Norges idrettsforbund.

FORDELING LOKALE AKTIVITETSMIDLER

Tall i parentes=antall kr. pr.person i aldersgruppen 6-19 år bosatt i kommunen.

Kommune	2013	2014	2015
	(187,37)	(238,10)	(333,48)
Modalen	15 364	18 571	27 012
Fedje	22 110	27 143	38 350
Granvin	28 668	34 762	45 686
Eidfjord	28 855	33 571	46 687
Jondal	35 038	43 809	59 359
Ulvik	36 163	44 762	59 693
Masfjorden	57 148	72 619	99 376
Samnanger	78 696	97 142	137 059
Tysnes	88 252	106 190	150 398
Austrheim	95 372	114 523	168 740
Ullensvang	112 235	141 666	201 087
Fitjar	116 545	150 237	208 757
Vaksdal	134 157	167 380	226 431
Etne	134 907	171 666	240 438
Fusa	147 648	186 189	260 780
Øygarden	165 823	213 094	300 797
Radøy	172 006	221 665	306 466
Austevoll	174 255	220 951	315 137
Sveio	195 802	252 856	356 821
Odda	214 914	265 475	365 158
Sund	232 527	298 808	424 517
Osterøy	284 241	363 807	506 219
Meland	284 991	360 236	521 893
Kvam	287 052	363 331	503 552
Bømlo	459 246	584 521	809 684
Voss	468 614	593 092	835 362
Kvinnherad	480 044	609 282	855 371
Lindås	543 000	694 282	987 761
Os	654 673	851 662	1 235 869
Stord	692 148	868 805	1 202 854
Fjell	961 587	1 224 517	1 720 746
Askøy	1 011 802	1 313 326	1 866 809
Bergen	8 190 538	10 438 513	14 645 012
Sum	16 604 42	21 148 453	29 729 881

Fig. 9

MOMSKOMPENSASJON FOR VARER OG TJENESTER

Kompensasjonsordningen for merverdiavgift på varer og tjenester har etablert seg som en svært enkel, effektiv og god løsning for idrettslagene. Den enkle rapporteringsordningen gjør at kompensasjonsordningen er blitt tilgjengelig for den store bredden av idrettslag.

Antall søkere fra idretten har de siste årene økt jevnt. Men fortsatt er det mange idrettslag som ikke søker. HIKs arbeid i forhold til denne ordningen har vært informasjon og rådgivning, oppfølging samt kontrollvirksomhet.

Utviklingen i ordningen for idrettslagene i Hordaland har vært slik:

År	Antall idrettslag	Sum kr.
2013	378	22 426 691
2014	384	28 395 007
2015	415	30 211 626

Fig. 10

MOMSKOMPENSASJON VED BYGGING AV IDRETTSANLEGG

Stortinget innførte en ordning med merverdiavgiftskompensasjon for kostnader knyttet til bygging av idrettsanlegg i 2010. Ordningen omfatter anlegg som har hatt byggestart etter 01.01.2010 og som er omfattet av spillemiddelordningen.

I 2014 var det opprinnelig bevilget 55 millioner til dette formålet. I revidert budsjett ble dette økt med 10 millioner kroner, mens det ble søkt om nærmere 114 millioner kroner. Dette betød at søkerne, i første omgang, fikk en avkortning på hele 42,9 prosent. Det ble fra NIF og andre organisasjonsledd, herunder HIK, arbeidet for å få til en tilleggsbevilgning, slik at alle søkerne skulle få kompensert betalt merverdiavgift. Etter salderingen av statsbudsjettet for 2014, ble det gitt en tilleggsbevilgning slik at alle søkere mottok en full kompensasjon. I 2015 var godkjent søknadsbeløp på 171,9 millioner kroner. Også dette året ble det arbeidet for

å få sikret en tilleggsbevilgning som ville sikre full momskompensasjon. En slik ekstrabevilgning (48,1 mill. kr.) ble bevilget ifm. salderingen av statsbudsjettet i desember 2015. Alle søkere mottok dermed full momskompensasjon i denne ordningen også i 2015.

Utviklingen i ordningen for idrettslagene i Hordaland har vært slik:

År	Antall idrettslag	Sum kr.
2013	19	6 669 223
2014	23	21 347 787
2015	21	20 631 493

Fig. 11

GRASROTANDELEN

Fem prosent av det den enkelte spiller for på Norsk Tipping sine spill, kan bli øremerket en frivillig organisasjon.

Utviklingen i ordningen for idrettslagene i Hordaland sin del har vært slik:

År	Antall idrettslag	Antall givere	Sum kr.
2013	716	50 088	23 983 780
2014	726	52 454	24 854 569
2015	753	54 063	25 756 124

Fig. 12

Nesten én million givere sørget for nærmere 400 millioner kroner til lag og foreninger gjennom Grasrotandelen på landsbasis i 2015. Hordaland er er det fylket som mottar mest.

4. IDRETTSANLEGG

Anleggsutvikling er det viktigste virkemiddelet for opprettholde og styrke det idrettslige tilbudet i fylket. Den samlede anleggsmassen skal legge til rette for allsidig idrett og fysisk aktivitet.

Andre viktige momenter i anleggsutviklingen:

- Idrettsanlegg skal ha sin basis i lokale initiativ.
- Fokus i anleggsutvikling skal være på idrettsanlegg med stort brukerpotensial.
- Idrettsanlegg bør lokaliseres og utvikles slik at de blir viktige sosiale møteplasser der spesielt barn og ungdoms interesser og behov ivaretas.
- Idrettsanlegg må driftes og vedlikeholdes tilfredsstillende av hensyn til så vel brukertilgang som god forvaltning.

Idrettskretsens arbeid for å stimulere anleggsutviklingen har vært hovedsakelig gjennom å:

- Gi innspill og høringsuttalelser til NIF i anleggsspørsmål.
- Være en aktiv bidragsyter i utarbeidelsen av Hordaland fylkeskommunes *Regionale kulturplan 2015-2025*.
- Være en aktiv medspiller overfor Hordaland fylkeskommune ved den årlige fordelingen av spillemidler til idrettsanlegg i fylket.
- Gi innspill til kommunale planer i samspill med idrettsråd.
- Ha tema om idrettsanlegg som en del av den årlige samlingen for idrettsråd i fylket.
- Rådgi idrettslag

Det idrettspolitiske anleggsutvalget i HIK, som har representanter fra 6 ulike idretter, bidrar til å styrke og samordne anleggspolitiske saker. Anleggsutvalget er et rådgivende organ for idrettskretsen.

I 2014 var det 56 % av Norsk Tippings overskudd som tilfalt idrettsformål. I 2015 ble vridningen av tippene fullført slik at 64 % av tippene over-

skuddet tilfalt idrettsformål. Denne vridningen førte til at det har blitt tilført mer spillemidler til anlegg. I 2015 ble det for første gang fordelt over 1 milliard kr til idrettsanlegg i Norge. 100 millioner av dette beløpet ble fordelt til idrettsanlegg i Hordaland.

Med en større sum spillemidler til fordeling, har det vært diskutert hvordan denne økningen bør benyttes. Ett alternativ har vært å øke tilskuddssatsen pr. anlegg. Med et økt kostnadsnivå ved bygging av idrettsanlegg, har tilskuddssatsene pr. anlegg dekket stadig mindre del av anleggskostnadene.

HIK har vært av den oppfatning at det er riktig å prioritere å redusere etterslepet i første omgang. Det er viktig å holde fast med argumentasjonen som har vært benyttet i arbeidet med å få vridd tippene nøkkelen til at idretten skal motta 64% av overskuddet fra Norsk Tipping. Når etterslepet er blitt redusert, mener HIK at det er riktig å legge større vekt på å øke tilskuddssatsene.

HIK har i høringsinnspill til NIF også i denne perioden argumentert for at det ved bygging av flerbrukshaller må være en målsetting at hallene bygges med aktivitetsflate 45 m x 25 m. Dette er også nedfelt i gjeldende kulturplan for Hordaland fylkeskommune.

Hordaland fylkeskommune gjorde i 2012 vedtak om åpne fylkeskommunale gymsaler for idrettslag i fylket. Ordningen er videreført i perioden. HIK har mottatt kr. 200 000 årlig ifm denne ordningen. Midlene overføres til skoler som benyttes i ordningen, og skal dekke strøm og rengjøringskostnader for skolene.

ORDINÆRE ANLEGG I HORDALAND MED TILSKUDD FRA SPILLEMIDLENE

Anleggskategori	Tildelt 2014
Aktivitetsanlegg	5 251 000
Aktivitetssal	891 000
Bad og svømmeanlegg	19 146 000
Bowlinganlegg	0
Bueskytteranlegg	0
Diverse anlegg	615 000
Flerbrukshall	31 153 000
Fotballanlegg	12 900 000
Friidrettsanlegg	1 422 000
Friluftsliv	4 458 000
Golfanlegg	98 000
Hestesportanlegg	1 400 000
Idrettshus	12 919 000
Isanlegg	0
Kart	355 000
Luftsportanlegg	0
Motorsportanlegg	0
Skianlegg	4 727 000
Skyteanlegg	5 166 000
Squashanlegg	0
Tennisanlegg	0
Turnanlegg	0
Vannsportanlegg	394 000

Fig. 13

Anleggskategori	Tildelt 2015
Aktivitetsanlegg	32 654 000
Aktivitetssal	805 000
Bad og svømmeanlegg	22 425 000
Bowlinganlegg	0
Bueskytteranlegg	0
Diverse anlegg	2 265 000
Flerbrukshall	40 775 000
Fotballanlegg	8 558 000
Friidrettsanlegg	2 700 000
Friluftsliv	8 314 000
Golfanlegg	0
Hestesportanlegg	3 900 000
Idrettshus	7 037 000
Isanlegg	0
Kart	467 000
Luftsportanlegg	0
Motorsportanlegg	1 809 000
Skianlegg	6 807 000
Skyteanlegg	1 000 000
Squashanlegg	0
Tennisanlegg	0
Turnanlegg	0
Vannsportanlegg	0

Fig. 14

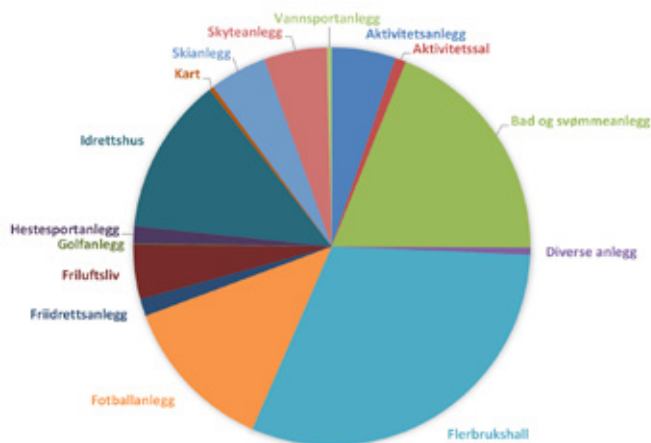

Fig. 15
Tildelt 2014

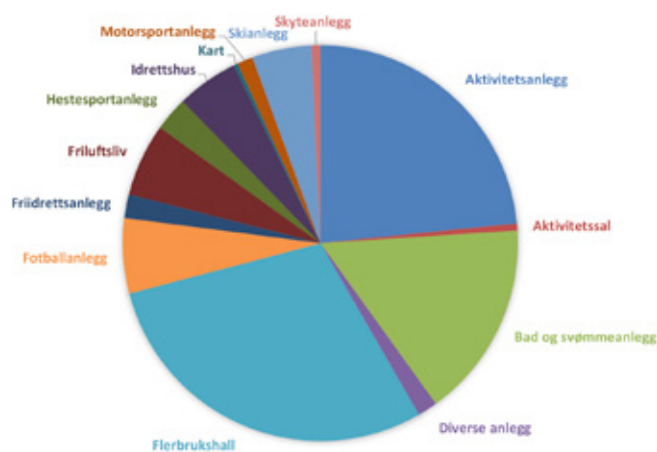

Fig. 16
Tildelt 2015

VENTETID PÅ UTBETALING AV SPILLEMIDLER

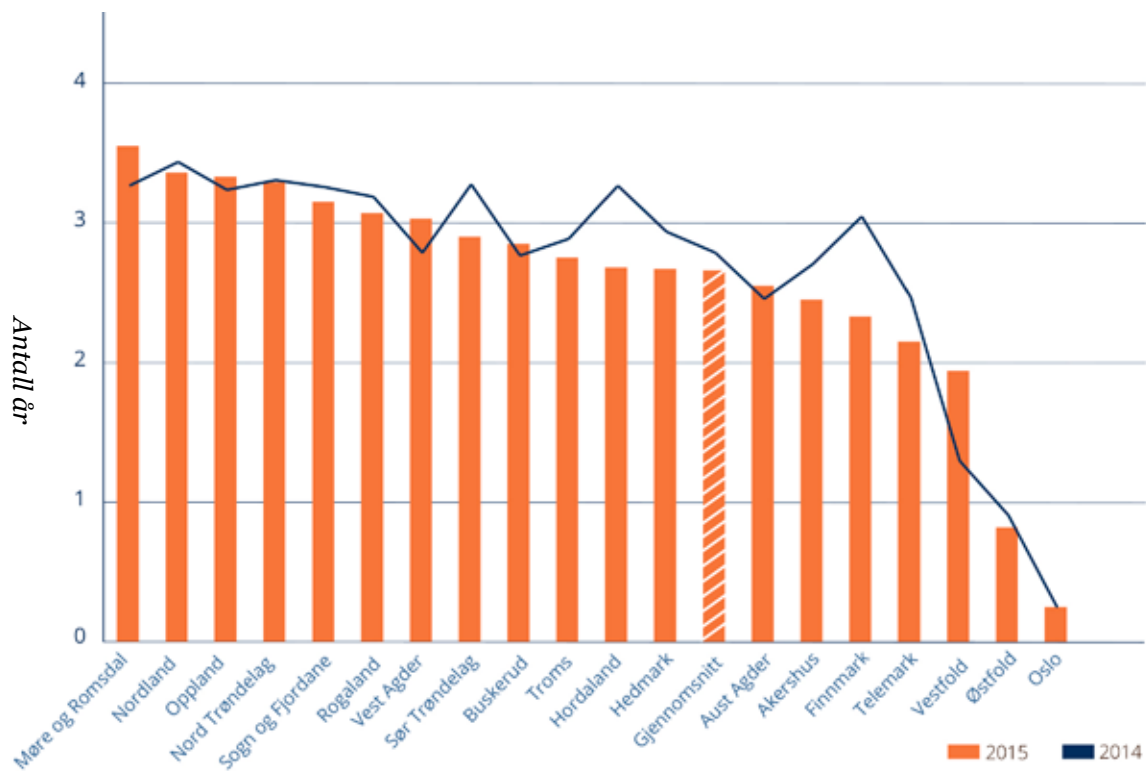

Fig. 17

TILDELTE SPILLEMIDLER I PERIODEN 2013 – 2015

År	Antall godkjente søknader	Godkjent søknadssum	Tildeling	Prosentvis innvilgelse
2013	307	338 871 000	73 479 900	21,7
2014	294	361 818 000	83 873 000	23,2
2015	335	357 522 818	97 052 000	27,1

Fig. 18

Åpning av Os idrettspark 2015

FYLKESVIS FORDELING AV SPILLEMIDLER TIL ANLEGG

2014

Østfold	38 984 000
Akershus	77 938 000
Oslo	31 661 000
Hedmark	32 873 000
Oppland	36 787 000
Buskerud	47 347 000
Vestfold	35 771 000
Telemark	31 562 000
Aust-Agder	28 892 000
Vest-Agder	35 894 000
Rogaland	74 874 000
Hordaland	83 873 000
Sogn og Fjordane	28 210 000
Møre og Romsdal	57 902 000
Sør-Trøndelag	60 474 000
Nord-Trøndelag	43 354 000
Nordland	60 324 000
Troms	31 972 000
Finnmark	22 033 000
Totalt fordelt	860 725 000

Fig. 19

2015

Østfold	47 189 000
Akershus	101 208 000
Oslo	35 210 000
Hedmark	39 802 000
Oppland	49 856 000
Buskerud	65 367 000
Vestfold	56 089 000
Telemark	37 648 000
Aust-Agder	37 001 000
Vest-Agder	51 476 000
Rogaland	93 234 000
Hordaland	97 052 000
Sogn og Fjordane	37 130 000
Møre og Romsdal	63 998 000
Sør-Trøndelag	74 733 000
Nord-Trøndelag	47 132 000
Nordland	61 227 000
Troms	40 455 000
Finnmark	23 170 000
Totalt fordelt	1 058 977 000

Fig. 20

Ordningen for mindre kostnadskrevenende nærmiljøanlegg («forenklet ordning») ble avvirket fra og med 2014. Det tildeles nå kun en ramme til fylkeskommunene, som selv står fritt til å fordele denne på ordningene anlegg og nærmiljøanlegg.

HIK har vært av den oppfatning at nærmiljøanlegg er viktige både fordi slike anlegg styrker den fysiske aktiviteten i nærmiljøet, og fordi slike anlegg er en viktig del av det totale anleggsbildet. HIK har derfor argumentert for at nærmiljøanlegg skal tilgodeses ved behov selv om disse anleggene ikke lenger er en egen post i tildelingen til fylkeskommunene.

foto: Janne Landås

AdO Arena

5. IDRETT OG FOLKEHELSE

Befolkningen i Norge er mindre aktiv enn tidligere, og mindre aktiv enn den burde være i et folkehelseperspektiv. Idretten ønsker å spille en rolle for å skape et mer fysisk aktivt samfunn, først og fremst gjennom å være inkluderende og gjøre sitt eget idrettstilbud mer attraktivt for flere. Med tilførsel av ekstra økonomiske ressurser, vil idretten kunne påta seg en rolle også overfor personer som i dag ikke er medlem i idrettslag. HIK har i perioden engasjert seg innenfor tre områder i dette arbeidet. Dette er treningskontaktarbeidet, en mer aktiv skolehverdag og inkluderingsprosjekt flerkulturelle.

TRENINGSKONTAKT

Hordaland idrettskrets har gjennom flere år drevet flere prosjekter som har som mål å bedre folkehelsen. Arbeidet har bestått av å gjøre veien inn i idrettslag lettere for flere og å utvikle aktiviteten i idrettslagene slik at flere kan føle seg hjemme. Viktige samarbeidspartnere har bidratt i arbeidet både fra det offentlige og andre enheter.

Hordaland idrettskrets har siden 2007 jobbet med treningskontakter i Hordaland. Brukergruppene som har blitt fokusert på i dette arbeidet har vært knyttet til rus, psykiske lidelser, funksjonshemminger, eldre, overvekt og psykisk utviklingshemning. Treningskontakt har vist seg å være et godt virkemiddel for å sikre at individ som kan identifiseres med overnevnte grupper finner seg til rette i idrettslag.

I treningskontaktarbeidet har HIK i perioden hatt fokus på disse områdene:

Oppfølging og samarbeid med idrettslag, idrettsråd og særkretser

I 2014 og 2015 har flere idrettslag bidratt i arbeidet. I tabellen fig. 21 er alle idrettslagene som er involvert nevnt. Flere idrettslag har bidratt i leveringen av treningskontaktkurs og seminar. De tre siste årene har Idrett Bergen Sør (IBS) bidratt med å arrangere treningskontaktkurs i tillegg til at de har et aktivitetstilbud som treffer mange. Nordhordland padleklubb, Puddefjorden Kajakklubb, Åstveit Svømmeklubb og Bergen Stupeklubb har alle bidratt med å arrangere treningskontaktkurs. Bergen Klatreklubb, IBS og Møhlenpris IL har bidratt på seminarer arrangert av idrettskretsen.

Blant idrettsråd og særkretser har HIK samarbeidet med Meland idrettsråd, Idrettsrådet i Bergen, Hordaland Skikrets, Hordaland Friidrettskrets, Hordaland Bandykrets og Norges Padleforbund.

Rekruttering av idrettslag, idrettsråd og særkretser

Det jobbes kontinuerlig med å involvere nye idrettslag i treningskontaktarbeidet. I perioden er det knyttet kontakt med disse idrettslagene: Bergen Kickboxingklubb, Bergen Klatreklubb, Sartor Fotballklubb, Odin Styrkeløftklubb, Odda Fotballklubb, Tørvikbygd IL, SK Djerv, Bergen Stupeklubb, Åstveit Svømmeklubb, Arna TIL, kickboksinggruppen. Idrettslagene rekrutteres gjennom blant annet kurs og konferanser.

Samarbeid med kommuner som bruker treningskontakter

Mange kommuner i Hordaland har treningskontakter i oppdrag. Idrettskretsen er en støttespiller for kommunene, og tilbyr veiledning og samarbeid ved behov. HIK har mottatt prosjektmidler i 7 år fra ExtraStiftelsen for å drive dette arbeidet. 2015 var det første året uten støtte fra ExtraStiftelsen. Gjennom de foregående årene har det blitt etablert gode relasjoner til mange kommuner i Hordaland. Bergen kommune prioriterer dette arbeidet høyt gjennom faste tilskudd til idrettskretsen for å holde treningskontaktkurs og å arbeide for at idrettslagene skal ta imot personer som sliter med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser. Når tilskuddene fra ExtraStiftelsen har falt bort koster treningskontaktkurset mer for kommunene. Det har gjort at etterspørselen etter treningskontaktkurs er redusert.

Samarbeid med spesialisthelsetjenesten

Idrettskretsen har et tett samarbeid med flere enheter i Helse Bergen. HIK har hatt representanter i flere arbeidsgrupper som har definert driften til Energisenter for barn og unge som skal åpne høsten 2016. Kronstad Distriktpsikiatrisk senter er (DPS) sterkt involvert i å arrangere treningskontaktkurs. Solli DPS er involvert i aktivitet knyttet til klatring i samarbeid med Bergen Klatreklubb og IBS. Stiftelsen Bergensklinikkene stiller kompetanse og formidling til rådighet både på enkelte treningskontaktkurs og med tanke på veiledning av idrettslag og rådgivning til pasienter.

Videreutvikling av modellen for bruk av treningskontakter

Treningskontakt i Hordaland startet opp som middel for personer som sliter med rusproblematikk og psykiske lidelser. Målgruppen har utvidet seg i løpet av årene til personer med fysiske og psykiske funksjonsnedsettelse, eldre, barn og unge med atferdsvansker. Private aktører har også begynt å bruke treningskontakt i sin virksomhet, bl. a. Orange helse som benytter treningskontakt som en del av brukerstyrt assistent.

Det har i perioden vært samarbeidet med Poliklinikk for overvekt på Haukeland, Norges Blindforbund, Lærings- og mestringssentrene på Askøy, Fjell, Sund og Øygarden, Kvam herad m.fl. med tanke på videreutvikling av modellen for bruk av treningskontakter.

Gjennomføring av treningskontaktkurs

I perioden 2014 og 2015 har det blitt arrangert 3 treningskontaktkurs med 70 deltakere. Kursene har blitt arrangert i Bergen i samarbeid med idrettslag og helseinstitusjoner. Det har også vært arrangert kurs/veiledning for spaserverner og treningskontakt for eldre i flere idrettslag. Dette er en ordning som ble igangsatt i 2014 med midler fra kulturdepartementet. Flere idrettslag har videreført ordningen i 2015 i samarbeid med sin kommune.

Gjennomføring av seminar med samarbeidspartnere

- *Psykisk helse og idrett 2014*, med fokus på fysisk aktivitet for personer med psykiske utfordringer. 70 deltakere fra helse, skole, idretten m.m. Samarbeidspartnere; IBS, Møhlenpris IL, Energisenter for barn og unge og Solli DPS.
- *Ung, fremadstormende og sårbar 2015*, med fokus på ungdomstiden, spiseforstyrrelser og psykisk helse. 80 deltakere. Samarbeidspartnere; Energisenter for barn og unge, Rådgivning om spiseforstyrrelser, Nasjonalt senter for kosthold og fysisk aktivitet, Høgskolen i Bergen og Olympiatoppen Vest-Norge.
- *Årlig seminar om tilrettelegging av fysisk aktivitet og kosthold for barn med utfordringer i samarbeid med Helse Bergen og Energisenter for barn og unge.*

Det har også blitt arrangert seminar og aktivitetsdager i idrettslagene etter behov.

Undervisning

Det har blitt holdt undervisning for flere enheter som ønsker en heving av kompetansen i bruk av fysisk aktivitet. Blant disse er Medarbeider med brukererfaring-studiet på ALF (Senter for Arbeidslivsforberedelse), Avdeling for støttekontakt i Bergen kommune, Lærings og mestringssenteret, Helse Bergen og Bachelor idrett.

Treningskontaktkurs 2015

ANTALL TRENINGSKONTAKTER OG SPASERVENNER I IDRETTLAG

Idrettslag	Antall Treningskontakter Spaservenn	Idrett
Nordhordland Padleklubb	11	Padling
Puddefjorden Kajakklubb	5	Padling
Meland Motorsportklubb	6	Motorsport
Kalandseid IL, Idrett Bergen Sør	7	Flere idretter
Fjellkameraterne IL	3	Innebandy
Trappen IL	7	Flere idretter
Møhlenpris IL	22	Flere idretter
Psykiatralliansen IL	6	Flere idretter
Kvam LSK	1	Ski/skiskyting
Herand IL	10	Flere idretter
Flaktveit IK	7	Flere idretter
Bergen Kickboxingklubb	5	Kickboxing
Bergen Klatreklubb	10	Klatring
Sartor Fotballklubb	1	Fotball
Odin Styrkeløftklubb	3	Styrkeløft
Odda Fotballklubb	6	Fotball
Tørvikbygd IL	5	Friidrett
SK Djerv	3	Flere idretter
Fana IL, Idrett Bergen Sør	3	Flere idretter
IL Gneist, Idrett Bergen Sør	5	Flere idretter
IL Bjarg, Idrett Bergen Sør	3	Flere idretter
Smørås IL, Idrett Bergen Sør	2	Flere idretter
Bergen Stupeklubb	3	Stuping
Åstveit Svømmeklubb	2	Svømming
Arna TIL	1	Kickboxing
TOTALT	137	

Fig. 21

foto: Grethe Hillestad

EN MER AKTIV SKOLEHVERDAG

Hordaland idrettskrets (HIK) startet i 2008 opp prosjektet Idrett og skole – hånd i hånd. Prosjektet har siden den gang utviklet seg fra å gjelde tre ulike modeller for idrett i SFO til å bli et bredere prosjekt som omfatter følgende:

- Ulike modeller for idrett i SFO, herunder AktiVane
- Kompetanseheving av SFO-assistenter, aktivitetsledere fra ungdomsskolen og barne- og ungdomsarbeiderfagelever i den videregående skolen
- Idrettstimer for elever i ungdomsskolen
- Antidopingforedrag i ungdomsskolen
- Fagdage idrett
- Samarbeid med Høgskolen i Bergen, Bachelor idrett

Norges idrettsforbund, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune er hovedfinansieringskildene til disse tiltakene.

Bakgrunnen for alle disse tiltakene er ønsket om at barn og unge skal få oppleve gleden med å drive med idrett og fysisk aktivitet og at de på denne måten får gode aktivitetsvaner som igjen slår positivt ut for folkehelsen i landet. En forutsetning for at aktiviteten skal bli lystbetont for alle er at tilbudet som leveres er av god kvalitet. Vi har derfor fokus på kompetanseheving av instruktørene fra idretten og de ansatte i skolen og hvilke personer vi bruker som instruktører fra idretten. Vi er bevisst i valget av idretter/aktiviteter slik at vi fanger også de som ikke finner seg til rette i ordinære aktivitetstilbud og derfor ikke er aktive til vanlig.

AktiVane

Hordaland idrettskrets skrev i februar 2014 under en avtale med Bergen kommune, byrådsavdeling for barnehage og skole om *AktiVane*. *AktiVane* er utarbeidet av Idrett Bergen Sør (IBS) og HIK gjennomfører tiltaket i tett samarbeid med IBS. Målet med avtalen er å få et mer aktivt og variert tilbud av god kvalitet i SFO gjennom kompetanseheving og veiledning av SFO-ansatte og elever i ungdoms-

skolen. Hovedmålgruppen er de minst aktive barna og tiltaket skal derfor ikke koste noe ekstra, ikke være styrt av påmelding og det skal være variert aktivitet med fokus på basisferdigheter.

Barneskolen

Ved et samarbeid mellom skolen sin SFO og det lokale idrettslaget og bruk av instruktører fra idretten skal en kunne gi elevene et mer aktivt og variert tilbud av god kvalitet i SFO-tiden.

I 2014 og 2015 har følgende kommuner, skoler og idrettslag vært med i tiltaket:

Bergen kommune

- Kalandseid IL, Kaland skole, Slåtthaug ungdomsskole, Klem bhg og Kaland bhg
- TIF Viking, Christi Krybbe skoler og to SFO-er ved Krohnengen skole
- Åsane Håndball og U.Pihl vgs (kun våren 2014), Rolland skole, Kyrkjekrinsen skole (kun 2014)
- AktiVane: Idrett Bergen Sør (sammenslutning av 5 IL), Kirkevoll skole, Liland skole og Ytrebygda ungdomsskole, Søreide skole og Rå ungdomsskole, Rolland skole og Blokkhau- gen ungdomsskole. Oppstart 2015: Fridalen skole og Gimle ungdomsskole, Sædalen skole og Hop ungdomsskole, Lone skole og Garnes ungdomsskole, Slettebakken skole og Storet- veit ungdomsskole og Lyshovden og Lynghaug ungdomsskole.

Kvam herad

- Øystese IL, Øystese barneskule (kun høsten 2014)

Odda kommune

- Odda IR, ulike idrettslag, Odda vgs skole, Odda barneskole (kun våren 2014)

Tysnes kommune

- Njardar/Tysnes og Uggdal skule (midler direkte fra Hordaland fylkeskommune)

Kompetanseheving

I 2014 ble det gjennomført 3 Aktivitetslederkurs barneidrett for de involverte i AktiVane.

I 2015 ble det gjennomført 4 Aktivitetslederkurs barneidrett for de involverte i AktiVane

Ungdomsskolen

Hordaland idrettskrets gjennomfører tiltaket *Idrettstimer i ungdomsskolen* med midler fra Bergen kommune.

Tiltaket går ut på at elever i 8. og 9. trinn på utvalgte ungdomsskoler i Bergen kommune har en time idrettsaktivitet i uken i tillegg til kroppsøving. Denne timen er plassert midt på dagen for å bryte opp en teoretisk dag med fysisk aktivitet. Det er instruktører fra idretten som gjennomfører disse timene og de er valgt ut med tanke på evne til å engasjere umotiverte ungdommer og å takle utfordrende situasjoner.

Timene er obligatoriske og alle skal delta, men hovedmålgruppen for tiltaket er de inaktive ungdommene som har lav deltakelse i kroppsøvingstimer og som ikke driver med noen form for fysisk aktivitet på fritiden. Ved utvelgelse av idretter har vi bevisst valgt å legge vekt på aktiviteter som skiller seg litt fra de tradisjonelle idrettene for lettere å engasjere hovedmålgruppen. Hver klasse er også delt i to, slik at gruppene ikke blir for store. I løpet av skoleåret er elevene innom seks ulike idretter og får prøve hver enkelt idrett fem ganger, det vil si at de i løpet av skoleårets 38 uker har 30 uker med Idrettstimer i tillegg til Idrettsdag på slutten av skoleåret. På Idrettsdagen er det 10 ulike idretter/aktiviteter representert og alle elevene som har Idrettstimer er aktivt med.

I tingperioden har disse skolene hatt Idrettstimer:

Garnes ungdomsskole i Indre Arna

- 2013/2014: 8. trinn 137 elever
- 2014/2015: 8. trinn 110 elever
- 2015/2016: 8. trinn 116 elever

Ortun skole i Fyllingsdalen

- 2013/2014
8. trinn 108 elever og 9. trinn 117 elever
- 2014/2015
8. trinn 126 elever og 9. trinn 108 elever
- 2015/2016
8. trinn 107 elever og 9. trinn 126 elever

Olsvik skole i Olsvik

- 2013/2014
8. trinn 112 elever og 9. trinn 84 elever
- 2014/2015
8. trinn 73 elever og 9. trinn 112 elever
- 2015/2016
8. trinn 92 elever og 9. trinn 72 elever

Fagdag idrett

I forbindelse med faget Utdanningsvalg og «Ka vil DU bli?» har HIK tatt på seg å arrangere Fagdag idrett for Bergen kommune. På disse fagdage får elevene på 9. trinn besøke en arbeidsplass og høre om hvordan det er å jobbe der og de skal prøve ut en eller flere arbeidsoppgaver. HIK bruker også Idrett Bergen Sør og en særiddrett på disse dagene for å vise ulike aktiviteter og for å informere bredere om idretten som arbeidsarena. I løpet av 2014 og 2015 har HIK hatt 8 Fagdag idrett for til sammen 240 elever fra alle bydelene i Bergen kommune.

Den videregående skolen

Hordaland idrettskrets gjennomførte i 2014 ett Aktivitetslederkurs barneidrett for elever som tar programfaget Barne- og ungdomsarbeiderfag på Danielsen videregående skole. 29 elever og 2 lærere gjennomførte dette kurset. I 2015 ble tilsvarende kurs gjennomført på følgende skoler:

- Olsvikåsen videregående skole mars og september med til sammen 49 deltakere
- Årstad videregående skole april/mai og oktober/november med til sammen 42 deltakere
- Danielsen videregående skole oktober med 27 deltakere
- Rogne videregående skole november med 17 deltakere. Kurset på Rogne vgs ble gjennomført i forbindelse med Ungdoms-OL og fakkelfestetten som skal arrangeres på Voss 25.01.16.

Vårt arbeid med å gjennomføre Aktivitetslederkurs barneidrett i den videregående skolen for elever som tar barne- og ungdomsarbeiderfaget er et viktig tiltak med tanke på forebygging, utjevning av sosiale helseforskjeller og å få flere i fysisk aktivitet. Mange av elevene som velger denne retningen skal etter endt utdanning jobbe med barn i barnehage og skole. Kan vi få dem til å se verdien av fysisk aktivitet, vil barna allerede fra barnehagealder være sammen med voksne som tilrettelegger for dette med glede, uavhengig om foreldrene gjør det eller ikke.

Kursene er gjennomført med midler fra Helsedirektoratet, søkt på via Norges idrettsforbund og med midler fra Opplæringsavdelinga i Hordaland fylkeskommune. Danielsen vgs som privat skole har selv betalt for kurset.

HIK har også med jevne mellomrom besøk av elever fra ulike videregående skoler i fylket. De får da informasjon fra HIK om Hordalandsidretten og Idrettens Hus. De får i tillegg treffe en eller to særkretser eller regioner, gjerne etter eget ønske, som forteller om sine arbeidsoppgaver. Særkretse-

ne/regionene blir oppfordret til å informere slik at elevene kan se hva deres arbeid har å si for elevenes aktivitet i sine respektive IL.

Høgskolen i Bergen, Bachelor idrett

HIK har hatt følgende undervisning på 3. året både i 2014 og 2015:

- Idrettens organisering, rolle og økonomi
- Idrett som inkluderingsarena for flerkulturelle
- Idrett og folkehelse: *Treningskontakter* og *En mer aktiv skolehverdag*.

Praksis i det frivillige idrettsliv:

- HIK har ansvar for å skaffe praksisplasser for studentene på 3. året og å følge opp studenter og idrettslag.
- I 2014 har 19 idrettslag, inkludert HIK/OLTV formidlet praksisplass til 32 studenter.
- I 2015 har 10 idrettslag inkludert HIK/OLTV og Bergen og Hordaland Turlag formidlet praksisplass til 20 studenter.

foto: Grethe Hillestad

Elever på Ortun skole i Fyllingsdalen Idrettshall 2015

foto: Tove Lise Mossestad

6. IDRETT OG SAMFUNN

ET FLERKULTURELT NORGE

HIKs bidrag til å oppnå målsettingen om å styrke inkludering av barn, ungdom og voksne med flerkulturell bakgrunn i nærmiljøet gjennom deltakelse i idrettsaktivitet, har vært å videreutvikle arbeidet med fellesprosjektet som HIK, NFF Hordaland og Norges Håndballforbund Region Vest har samarbeidet om siden 2011.

Inkluderingskonsulentene som har vært ansatt i prosjektet, har sitt ansettelsesforhold gjennom NFF Hordaland, som også fører regnskap for arbeidet. Stillingen er finansiert av disse tre organisasjonsleddene. Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune bidrar i stor grad i dette arbeidet.

Virkemidler i arbeidet har vært klubbesøk, gjennomføring av Fargerik håndball og fotballturneringer samt generelle idrettsdager, samarbeid med idrettslag, etablering av møteplasser for idrettslag, tiltak mot mottak, samarbeid med fylkeskommunen og kommuner, idrettsråd, særkretser, skoler og andre frivillige organisasjoner. Blant idrettslag som har vært involvert i gjennomføringen av turneringer og idrettsarrangementer, kan nevnes Vadmyra IL, Nymark IL, Ny-Krohnborg IL, Askøy FK og Trane SK. Det har i tillegg til disse vært tett samarbeid med idrettslag som Djerv SK, Skjergard IL, Olsvik IL, Bjørnar IL, Flaktveit IK, Arna Turn, Arna-Bjørnar IL og Møhlenpris IL.

I 2015 har samarbeidet med idrettslag for å øke deltakelse fra beboere i mottak i idrettsaktivitet, blitt styrket. Det har også blitt samarbeidet direkte med mottak både i og utenfor Bergen kommune.

NIFs flyktingefond

Idrettsstyret bevilget i september 2015 kr. 500 000 til et fond for å understøtte idrettslagenes arbeid, både med tiltak for å møte dagens akutte situasjon, og med det langsiktige arbeidet for et mer inkluderende samfunn. I løpet av høsten vokste dette fondet etter at andre bidragsytere tilførte fondet midler. Kavlifondet, Kulturdepartementet, Gjensidigestiftelsen, Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet samt IOC har alle bidratt med betydelige midler – samlet i overkant av 4 millioner kroner.

I løpet av høsten 2015 søkte idrettslag over hele Norge om støtte på inntil 25 000 kroner for å invitere til organisert aktivitet i idrettslag for bosatte flyktinger eller på mottak. Samlet ble det utbetalt 1,2 millioner kroner til 92 idrettslag. Idrettslag fra Hordaland som har fått tildelt støtte i 2015 er Fotlandsvåg IL, FK Fyllingsdalen, Allianseidrettslaget Arna-Bjørnar, Bragd Bokseklubb, Turn & IL Hovding og Vestkantssvømmerne.

Aktivitetsdager og lavterskeltiltak hvor barn og unge med flerkulturell bakgrunn introduseres for ulike idrettsaktiviteter

HIK/NFF Hordaland/NHF RV har i perioden arrangert aktivitetsdager og lavterskeltiltak der målsettingen har vært å introdusere et stort antall barn og unge med flerkulturell bakgrunn for ulike idrettsaktiviteter. Videre har det i samarbeid med idrettslag blitt etablert flere lavterskelaktiviteter i områder der mange barn, unge og voksne med flerkulturell bakgrunn er bosatt.

Arbeid rettet mot beboere i mottak

HIK/NFF Hordaland/NHF RV har i 2015 samarbeidet med idrettslag i fylket for å øke deltakelse fra beboere i mottak i idrettsaktivitet. Det har blant annet vært samarbeidet med Arna mottak, Sund mottakssenter, Slettebakken mottak, mottak for enslige mindreårige asylsøkere i Åsane og lokale idrettslag. Herunder Arna-Bjørnar Fotball, Bjørnar håndball, Arna Turn, Flaktveit IK med flere.

Feltarbeidervirksomhet på skoler som har introduksjonsklasser for fremmedspråklige elever

HIK/NFF Hordaland/NHF RV har i 2015 utvidet feltarbeidervirksomheten til å omfatte fire ulike skoler i Bergen kommune. Det har i 2015 vært

feltarbeidervirksomhet ved Rothaugen ungdomsskole, Olsvik ungdomsskole, Hop ungdomsskole og Slettebakken barneskole.

Det har også vært arbeidet for å etablere lignende virksomhet i blant annet Fjell kommune og Askøy kommune. Feltarbeidervirksomheten er i stor grad finansiert gjennom øremerkede tilskudd fra Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune.

Hovedoppgavene til feltarbeiderne i skolene har vært:

- Hjelp elever ved skolen med å finne egnede idrettstilbud i sitt nærmiljø.
- Etablere kontakt med foreldre/familier der dette er nødvendig for å muliggjøre deltakelse for eleven.
- Være bindeledd mellom skole/ lærere/rådgivere og den organiserte idretten.
- Bidra i undervisningen i kroppsøving og annen fysisk aktivitet for elevene.
- Informere om lavterskeltiltak i regi av HIK, HFK, NHF RV og Bergen kommune.
- HIK/HFK/NHF RV har videre introdusert ulike former for idrettsaktiviteter i kroppsøvingstimene ved skolen.

Resultatene av feltarbeidervirksomhetene har vært svært gode. Det har vært jobbet med et stort antall barn/unge på ulike klassetrinn ved skolene. Mange av disse elevene deltar nå i organisert idrettsaktivitet i sine nærmiljøer.

Samarbeid med frivillige organisasjoner

HIK/NFF Hordaland/NHF RV har i perioden fortsatt arbeidet for å styrke samarbeid med frivillige organisasjoner innenfor inkludering av flerkulturelle. Herunder blant annet med Røde Kors, Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Way Forward med flere.

Kompetansehevende tiltak og møteplasser for erfaringsutveksling

HIK/NFF Hordaland/NHF RV har arrangert flere ulike kompetansehevende tiltak og møteplasser for erfaringsutveksling vedrørende inkludering av barn, unge og voksne med flerkulturell bakgrunn i idrettsaktivitet. Eksempler på tiltak:

Konferanse

HIK/NFF Hordaland/NHF RV arrangerte i september en konferanse vedrørende inkludering av flerkulturelle i samarbeid med blant annet Hordaland fylkeskommune. Konferansen var en del av *Aktiv Saman* samarbeidet der HIK har hatt en sentral rolle i 2015. Relevante personer fra 17 ulike kommuner i Hordaland deltok sammen med ansatte i Hordaland fylkeskommune, representanter fra den organiserte idretten og ulike frivillige organisasjoner på konferansen.

Seminar

HIK/NFF Hordaland/NHF RV arrangerte i november seminar for skoler som har introduksjonsklasser i Bergen kommune. Temaet for seminaret var blant annet idretten som inkluderingsarena, kroppsøvingstimen som mestringsarena og erfaringsutveksling. Lærere og ansatte fra syv ulike skoler deltok på seminaret.

TILTAK 2014 - 2015

Møter/klubbesøk	2014		2015	
	Tiltak	Deltakere	Tiltak	Deltakere
Klubbesøk/møter med idrettslag	42	115	47	325
Møter med kommuner	15	64	9	46
Møter samarbeidsforum inkludering	6	32	7	25
Fagseminar med idrettslag	2	21	7	145
Samarbeidsutvalg Hordaland fylkeskommune	6	42	6	48
Møter med idrettsråd i Hordaland	2	8	3	9
Møter med frivillige organisasjoner i Hordaland	7	25	6	25
Skolebesøk administrasjon/lærere	10	28	6	28
Møter med asylmottak	8	39	9	32
Møter med særforbund	11	45	11	75
Konferanser/seminarer	5	40	4	150
Totalt	114	459	115	813

Fig. 22

Tiltak/aktiviteter	2014		2015	
	Tiltak	Deltakere	Tiltak	Deltakere
Aktivitetsdag ulike aktiviteter	4	700	3	820
Fargerik fotballturnering	6	1800	8	2 450
Fargerik håndballturnering	2	450	2	270
Totalt	12	2 950	13	3 540

Fig. 23

I oversikten fig. nr. 22 og 23 inngår aktivitet i regi av Hordaland idrettskrets, NFF Hordaland og Norges Håndballforbund Region Vest.

MILJØANSVAR

Hordaland idrettskrets/Idrettens Hus ble første gang Miljøfyrtårnsertifisert i mai 2012. Dette sertifikatet er gyldig i 3 år og i april 2015 ble HIK resertifisert for nye 3 år. Hvert år sender idrettskretsen inn en miljøfyrtårnsrapport som danner grunnlag for resertifiseringen.

Idrettskretsen har i perioden oppfordret særkretser og idrettslag til å velge miljøvennlige løsninger med tanke på anlegg, arrangementer og aktiviteter. Dette har vært gjort gjennom nyhetsbrevet og nettsider.

· Glede
· Fellesskap
· Helse
· Ærlighet
·
· Frivillighet
· Demokrati
· Lojalitet
· Likeverd

HORDALAND IDRETTSKRETS

besøksadresse Kniksens Plass 3, 5063 Bergen | **postadresse** postboks 6143, 5892 Bergen
www.idrettsforbundet.no/hordaland | facebook.com/hordalandidrettskrets
e-post hordaland@idrettsforbundet.no | **tlf.** +47 55 59 58 00